

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN OKUL İKLİMİ ALGILARI İLE SPORA
YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NAZ KARGIN GÖKTAŞ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL EVREN ŞENTÜRK

HAZİRAN, 2019
MUĞLA

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN OKUL İKLİMİ ALGILARI İLE SPORA YÖNELİK
TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

NAZ KARGIN GÖKTAŞ

Sağlık Bilimleri Enstitüsünde
“Yüksek Lisans”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 18.07.2019
Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 28.06.2019

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Halil Evren ŞENTÜRK
Jüri Üyesi : Doç. Dr. T. Osman MUTLU
Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üye. Hüseyin ÇAMLIYER

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Feral ÖZTÜRK

HAZİRAN, 2019
MUĞLA

TUTANAK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün 23/05/2019 tarih ve 140/03 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 24/6 maddesine göre, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek lisans öğrencisi Naz KARGIN GÖKTAŞ'ın "Spor Lisesi Öğrencilerinin Okul İklimi Algıları İle Spora Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki" adlı tezini incelemiş ve aday 28/06/2019 tarihinde saat 14:00'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 85 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul olduğuna oy birliği ile karar verildi.

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üye. Halil Evren ŞENTÜRK

Üye

Doç. Dr. T. Osman MUTLU

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÇAMLIYER

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Spor Lisesi Öğrencilerinin Okul İklimi Alguları İle Spora Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

18/07/2019

Naz KARGIN GÖKTAŞ

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

YAZARIN

MERKEZİMİZCE DOLDURULACAKTIR.

Soyadı : KARGIN GÖKTAŞ

Adı : Naz

Kayıt No:

10271463

TEZİN ADI

Türkçe : Spor Lisesi Öğrencilerinin Okul İklimi Algıları İle Spora Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Y. Dil : The Relationship between Attitudes toward Sports and School Climate Senses of the Students Who Study at Sports High School

TEZİN TÜRÜ: Yüksek Lisans

Doktora

Sanatta Yeterlilik

(X)

()

()

TEZİN KABUL EDİLDİĞİ

Üniversite : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Fakülte :

Enstitü : Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Diğer Kuruluşlar :

Tarih :

TEZ YAYINLANMIŞSA

Yayınlayan :

Basım Yeri :

Basım Tarihi :

ISBN :

TEZ YÖNETİCİSİNİN

Soyadı, Adı : ŞENTÜRK, Halil Evren

Ünvanı : Dr. Öğr. Üyesi

TEZİN YAZILDIĞI DİL : TÜRKÇE

TEZİN SAYFA SAYISI: 58

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. SPOR LİSELERİ
2. SPORA YÖNELİK TUTUM
3. OKUL İKLİMİ

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER :

1. SPOR LİSELERİ
2. SPORA YÖNELİK TUTUM
3. OKUL İKLİMİ
- 4.

Başka vereceğiniz anahtar kelimeler varsa lütfen yazınız.

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELER: Konunuzla ilgili yabancı indeks, abstract ve thesaurus'u kullanınız.

1. SPORTS HIGH SCHOOL
2. ATTITUDE TOWARD SPORT
3. SCHOOL CLIMATE
- 4.

Başka vereceğiniz anahtar kelimeler varsa lütfen yazınız.

- 1- Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum ()
- 2- Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir ()
- 3- Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir (X)

Yazarın İmzası :

Tarih : 18/07/2019

ÖNSÖZ

Türk Eğitim Sistemi, yapısı gereği lise öğrenimine başlayacak öğrencilere çeşitli akademik fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatlar, öğrencilerin ilgi, bilgi ve becerilerine göre tercih ettikleri alanda öğrenim görmelerini sağlar. Spor Liseleri de bu fırsatlardan bir tanesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Altı temel kuruluş amacı olan Spor Liseleri öncelikle öğrencilerin ilgi duydukları spor alanında eğitim görmelerini amaçlamaktadır. Yaklaşık on beş yıllık bir geçmişe sahip olan günümüz spor liselerinin, ulusal çalışmalar ışığı altında incelendiğinde bahsedilen amaçlara kısmen ulaştığı belirlenmiştir. Hali hazırda, 2018-2019 eğitim öğretim yılı başlangıcında yurt genelinde 74 adet olarak tespit edilen spor liselerinde öğrenim gören çok sayıda öğrenci, yapılan çalışmalar dikkate alınacak olursa okullarının işlevselliği hakkında olumsuz düşünceler beslemektedirler. Oysa uluslararası literatür incelendiğinde okulların işlevselliğinin artması ile öğrencilerinin okula bağlılıkları, akademik başarıları, sosyal becerileri gibi hayatta başarıya götüren bir çok özelliğin de aynı oranda arttığı tespit edilmiştir. Okulların işlevselliğine ilişkin çalışmaların yoğunlaştığı alan ise okul ve öğrenme iklimi çalışmalarıdır. Bu iki kavram ulusal ve uluslararası literatürde sıklıkla benzer kavramlar olarak öne çıksa da okul iklimi daha genel bir işleyiş olan okul yönetimine, öğrenme iklimi ise sınıf yönetimine vurgu yapmaktadır. Bu doğrultuda spor liselerinde öğrenim gören öğrencilerin okul iklimi algılarının betimlenmeye çalışıldığı bu çalışmayı neticeledirmiş olmaktan dolayı büyük mutluluk duymaktayım.

Bu çalışmayı, yüksek lisans eğitimi için beni teşvik eden ve öğrenim hayatım boyunca bana yol gösteren değerli hocam merhum Doç. Dr. Mehmet DALLI'ya armağan ediyorum. Tez danışmanım sayın Dr. Öğr. Üye. Halil Evren ŞENTÜRK ile birlikte desteklerini esirgemeyen Doç. Dr. T. Osman MUTLU ve kıymetli yorumları ile çalışmaya büyük katkıda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Çamlıyer ve Prof. Dr. Hatice ÇAMLIYER başta olmak üzere üzerimde emeği olan tüm öğretmen ve hocalarıma teşekkür ediyorum. Ayrıca hayatım boyunca göstermiş oldukları maddi ve özellikle de manevi desteği bu çalışma sürecinde de gösteren aileme, hep yanımda olan eşim Uğur GÖKTAŞ'a, çok teşekkür ederim.

Naz KARGIN GÖKTAŞ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	iv
SUMMARY	v
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	1
1.1.2. Alt Problemler.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı	1
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Araştırmanın Sayıltıları	2
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1.6. Araştırmadaki Temel Kavramlar	2
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
2.1. Spor Liseleri	4
2.1.1. Kuruluşu.....	4
2.1.2. Öğrenci seçimi	6
2.1.3. Öğretmen Seçimi	7
2.1.4. Öğretim Programı	7
2.2. Eğitim Yönetimi	8
2.2.1. Eğitim yönetiminin tarihsel gelişimi.....	8
2.2.2. Eğitim yönetimine ilişkin temel kavramlar	8
2.2.3. Okul İklimi Kavramı.....	10
2.2.4. Okul İklimini Konu Alan Araştırmalar.....	12

3. YÖNTEM	15
3.1. Araştırmanın Modeli	15
3.2. Evren ve Örneklem.....	15
3.3. Veriler.....	19
3.3.1. Veri toplama süreci.....	19
3.3.2. Veri toplama araçları	19
3.3.2.1. Okul İklimi Ölçeği.....	19
3.3.2.2. Spora yönelik tutum ölçeği	20
3.3.2.3. Kişisel Bilgi Formu.....	21
3.3.3. Verilerin analizi	21
4. BULGULAR	22
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	45
6. KAYNAKÇA	51

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı, spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi iken özel amaçları ise spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Araştırmanın evrenini 2018 - 2019 eğitim-öğretim yılı itibariyle Türkiye genelinde yer alan 74 spor lisesinde öğrenim gören 17.544 öğrenci, örneklemini ise rastgele örnekleme yoluyla velisinin iznini alarak çalışmaya katılan 449 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama araçları olarak, öğrencilerin okul iklimi ile ilgili algılarını öğrenmek amacıyla Okul İklimi Ölçeği (Çalık ve Kurt, 2010), spora yönelik tutumlarını öğrenmek amacıyla Spora Yönelik Tutum Ölçeği (Şentürk, 2015) ve çeşitli demografik bilgilerinin öğrenilmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada örneklem grubunun demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için öncelikle bağımsız örneklemler t testi ve tek yönlü varyans analizleri uygulanmıştır. Örneklem grubundan elde edilen verilerin arasındaki ilişkilere korelasyon, örneklem grubunun okul iklimi algılarını etkileyen faktörlerin bulunması için de regresyon analizleri yapılmıştır.

Çalışmayı genel hatları ile sonuçlandıracak olursak spor lisesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları arttıkça okul iklimi algılarının da olumlu yönde arttığı tespit edilmiştir. Literatürde yer alan çalışmalar ile karşılaştırıldığında çalışmaya katılım sağlayan spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algılarının düşük, spora yönelik tutum düzeylerinin ise yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sporcu lisansına sahip, milli takım hayali kuran, okul takımlarında yer alan, şiddet olayı yaşamayan, akademik başarısı yüksek, okulun sahip olduğu spor tesis ve malzemelerinden memnun olan, beden eğitimi öğretmenini sportif olarak yeterli bulan ve okulunu terk etmeyi kesinlikle düşünmeyen öğrencilerin okul iklimi algılarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Beden eğitimi, spor, lise, okul iklimi

SUMMARY

The aim of this study is to investigate the relationship between school high school students' attitudes towards sports and their attitudes towards sports. Their special purpose is to determine the factors affecting the school climate perceptions and the attitudes of sports high school students towards sports.

The research population 2018 - 2019 academic year studying in Turkey as of 74 sports high schools located throughout the 17.544 students are. The sample consisted of 449 students participating in the study by taking the permission of their parents through random sampling. Relational screening model was used in order to determine the relationship between school climate perceptions and attitudes towards sports. As the data collection tools of the study, School Climate Scale (Çalık and Kurt, 2010) was used to learn students' perceptions about school climate. Attitude towards Sports Scale (Şentürk, 2015) was used to learn attitudes towards sports. A personal information form prepared by the researcher was used to learn various demographic information. In order to understand whether the sample group differentiated according to demographic characteristics, independent samples t test and one-way variance analyzes were applied. Correlation analysis was performed to determine the relationships between the data obtained from the sample group. Regression analysis was performed to determine the factors affecting the school climate perceptions of the sample group

If we conclude the study with general lines, it is determined that school climate perceptions have increased positively as sports high school students' attitudes towards sport increase. When compared with the studies in the literature, it was determined that the students 'sports school students' perception of school climate was low and their attitudes towards sports were high. Students who have an athlete's license, dreaming of the national team, not having violence, having academic success, being satisfied with the sports facilities and materials of the school, finding the physical education teacher as sporty enough and not thinking about leaving the school positively direction.

Key words: Physical education, sports, high school, school climate

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Örneklem grubunun demografik özellikleri	16
Tablo 2. Öğrencilerin ölçeklerden ve ölçeklerin altboyutlarından aldıkları puanların ortalamaları	22
Tablo 3. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması	23
Tablo 4. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması	23
Tablo 5. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması	24
Tablo 6. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması	25
Tablo 7. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu lisanslarına göre karşılaştırılması	25
Tablo 8. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu lisanslarına göre karşılaştırılması	26
Tablo 9. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının spor branşlarına göre karşılaştırılması	26
Tablo 10. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu branşlarına göre karşılaştırılması	27
Tablo 11. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının milli takım hayallerine göre karşılaştırılması	28
Tablo 12. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının milli takım hayallerine göre karşılaştırılması	29
Tablo 13. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okul takımlarına katılımlarına göre karşılaştırılması	29

Tablo 14. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okul takımlarına katılımlarına göre karşılaştırılması	30
Tablo 15. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının barınma durumlarına göre karşılaştırılması	30
Tablo 16. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının barınma durumlarına göre karşılaştırılması	31
Tablo 17. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırılması	32
Tablo 18. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırılması..	33
Tablo 19. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırılması	34
Tablo 20. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırılması .	34
Tablo 21. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırılması	35
Tablo 22. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırılması ...	36
Tablo 23. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki malzeme memnuniyetlerine göre karşılaştırılması.....	36
Tablo 24. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki malzeme memnuniyetine göre karşılaştırılması	37
Tablo 25. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırılması	38

Tablo 26. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırılması	38
Tablo 27. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırılması	39
Tablo 28. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırılması	39
Tablo 29. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırılması	40
Tablo 30. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırılması	41
Tablo 31. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeği ve okul iklimi ölçeğine verdikleri cevaplar arasındaki ilişki tablosu	42
Tablo 32. Okul İklimi Algısının yordanmasına ilişkin standart çoklu regresyon analizi sonuçları	42
Tablo 33. Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve okul iklimi algıları ile çeşitli demografik özellikleri arasındaki ilişkiler	43

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Okul İkliminin Boyutları	11
---	----

1. GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumu ortaya konmaya çalışılmış, araştırmanın problem cümlesi, alt problemleri, amacı ve önemi ile sayıtlıları, sınırlılıkları ve konusu ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Spor liseleri öğrencilerinin okul iklimi algılarının incelenerek raporlanması, okul iklimi algısı ile ilgili sorunlar tespit edilir ise de bu konu hakkında çözüm yolları sunulması bu araştırmanın genel yapısını oluşturmaktadır. Çalışmanın çözüm önerisi sunmaya çalışacağı temel problemi ise spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin ne düzeyde olduğudur.

1.1.1. Problem Cümlesi

Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasında bir ilişki var mıdır?

1.1.2. Alt Problemler

1. Spor lisesi öğrencilerinin demografik özelliklerine göre okul iklimi algılarında farklılaşma var mıdır?
2. Spor lisesi öğrencilerinin demografik özelliklerine göre spora yönelik tutumlarında farklılaşma var mıdır?
3. Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile demografik özellikleri arasında ilişkiler var mıdır?
4. Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algılarını etkileyen değişkenler nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Çalışmanın temel konusu olan okul iklimi kavramı, öğrencilerin akademik başarılarını ve okula duyulan aidiyet durumlarını incelemesi açısından eğitim yönetimi alanının oldukça önemli bir parçasıdır. Öğrencilerin okul iklimi algılarının, akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği yapılan ön araştırmalar sonucunda tespit edilmiş, ülkemizde de okul iklimi konusunda çalışmalar yapılmakta olduğu belirlenmiştir. Fakat spor liselerinde okuyan öğrencilerin okul iklimi algıları incelendiği bir araştırmaya rastlanamamıştır.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

- Araştırma için evrenden seçilen örneklem grubunun, evreni temsil etmede yeterli olduğu,
- Araştırma konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynaklardan elde edilen bilgilerin objektifliği yansıttığı,
- Araştırmada kullanılan anket formlarının objektif olarak doldurulduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, 2018 - 2019 eğitim-öğretim yılında Türkiye'nin 74 adet olan tüm spor liselerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Tüm evrene ulaşabilmek maddi olarak araştırmacıyı sınırladığı için okul müdürleri ile iletişime geçilmiş, müdürler vasıtası ile beden eğitimi öğretmenlerinden ölçeklerin öğrenciler tarafından elektronik ortamda doldurulması sağlanmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışma, öğrencilerin kişisel bilgi formuna ve ölçeklere vermiş oldukları yanıtlar ile araştırmanın konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynakların sağladığı veriler ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Araştırmadaki Temel Kavramlar

Spor Lisesi; Beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve becerileri kazanmaları, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmeleri ve alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri takip ederek, Türk sporunu geliştirecek ve temsil edecek başarılı genç sporcuların yetiştirilmesi amacıyla kurulan ortaöğretim kurumları (T.C.

Resmi Gazete, 01 Şubat 2005, sayı: 2569). Spor Liseleri, beden eğitimi ve spor alanında eğitim görmek isteyen öğrencilerin özel yetenek sınavı ile yerleşerek orta öğrenimlerine devam ettikleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarıdır (Şentürk, 2016).

Spor; belirli kurallar çerçevesinde yapılan ve yarışmayı esas alan bir uygulama alanıdır (Aksoy, 1999). Önceden belirlenmiş kurallara göre bireysel veya takım halinde yapılan, genellikle rekabete dayalı yarışma ve kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivite (Coakley, 1993).

Tutum; Tutum kavramı bir yapı olarak görülmektedir, doğrudan gözlenemez çünkü tutum bir “ön düşünce biçimi” ya da “ruhsal ve sinirsel bir hazırlık” olarak nitelendirilir (Üstündağ, 2001), davranıştan önce gelir ve hareketlerimize rehberlik eder (Arkonaç, 1998).

Okul iklimi; Okul iklimi, bir eğitim kurumundaki tüm insanların okulun çalışma ortamı hakkında paylaştıkları algılarına işaret eden bir terimdir. Okuldaki görevli bir bireyin performansının, belli ölçüde bireyin kişiliği, belli ölçüde de örgütsel ortam tarafından biçimlendirilmesi, eğitim ortamının bir getirisi (Hoy ve Miskel, 1991).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde; spor liselerinin kuruluşu, amaçları ve mevcut durumları ile okul iklimi kavramına değinilmiş, spor lisesi ve okul iklimi temelinde hazırlanan ulusal ve uluslararası çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Spor Liseleri

Beden Eğitimi ve Spor alanında temel bilgi ve becerileri kazanmaları, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmeleri ve alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri takip ederek, Türk sporunu geliştirecek ve temsil edecek başarılı genç sporcuların yetiştirilmesi amacıyla kurulan ortaöğretim kurumları (T.C. Resmi Gazete, 01 Şubat 2005, sayı: 2569). Türk Eğitim Sistemi yapısı içerisinde spora özgü eğitim veren bir kuruluş olarak ön plana çıkan spor liseleri, beden eğitimi ve spor alanında eğitim görmek isteyen öğrencilerin özel yetenek sınavı ile yerleşerek orta öğrenimlerine devam ettikleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarıdır (Şentürk, 2016).

2.1.1. Kuruluşu

Ülkemizin yakın tarihteki eğitim politikaları incelendiğinde spor liselerine benzer bir fikrin ilk defa 1981 yılı Haziran ayında Onuncu Milli Eğitim Şurası sonrasında alınan kararlarla ortaya çıktığı görülmektedir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan SAĞLAM başkanlığında toplanan şurada alınan otuz ikinci kararda ortaöğretim kuruluşlarının yeniden düzenlenmesinden, çok amaçlı ortaöğretim kurumlarının öğretim programlarında ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslerin yer alacağından bahsedilmektedir (https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165120_10_sura.pdf, Erişim tarihi: 04.01.2019)

Genel liselerde öğrencilerin seçmekte oldukları fen, matematik ve edebiyat bölümlerinin yanında, çok amaçlı liselerin özelliklerine göre de ihtiyaca göre çeşitli mesleklere hazırlayan bölümler de kurulmuştur. Bu doğrultuda öğretmen liselerindeki beden eğitimi ve spor bölümleri de bu amaca istinaden kurulmuştur (Şentürk, 2016).

Öğretmen liselerinde beden eğitimi ve spor alanında açılan bölümler hedefine ulaşmadan, Bakanlar Kurulu tarafından 1983 yılı Aralık ayında Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının kurulması ve bu doğrultuda yürürlüğe giren kanun hükmünde kararnamede yer alan “Beden Eğitimi ve Spor Meslek Spor Liseleri” açılması kararlaştırılmıştır. İlk defa 1984 – 1985 eğitim öğretim yılında hizmete sunulan bu liseler, beş adet olmak üzere Ankara, Çanakkale, Yozgat, Ağrı ve Kahramanmaraş’ta açılmıştır (Bilge, 1989). Fakat bir süre sonra bu liseler amacına ulaşmadığı gerekçesiyle kapatılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2004 yılı Ağustos ayında almış olduğu karar gereği yeniden spor alanında eğitim verecek olan bir ortaöğretim kurumu tasarlanmıştır. Bu doğrultuda Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 24.08.2004 tarih ve 8260 sayılı kararı ile başarılı genç sporcular yetiştirilmesi ve eğitilmesi gibi amaçlar ile spor liselerinin tekrar açılmasına karar verilmiştir. İlk etapta 2004 – 2005 eğitim öğretim yılında Uşak, Malatya, Erzurum ve Sivas’ta açılan spor liselerinin daha sonraki üç yıl içerisinde sayısı on üçe yükselmiştir (Şentürk, 2016).

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü 2008 yılında yayınladığı bir yönetmelikle, okul çeşitliliğini azaltmak amacıyla güzel sanatlar liseleri ile spor liselerinin birleştirilmesi kararını almıştır. 2010 yılında gerçekleşen on sekizinci Milli Eğitim Şurası kararları gereği, birleşen bu iki kurumun ayrılması gerektiği yönünde verilen yasa teklifine rağmen ayrılma olmamış, güzel sanatlar ve spor liseleri adını alan kurumun, 2012 – 2013 eğitim öğretim yılı başında sayısı doksan bire yükselmiştir (Şentürk, 2016).

Kurumları birbirinden bağımsızlaştırma çabaları 2013 yılında sonuç vermiş, Milli Eğitim Bakanlığı’nın ilgili yönetmelikleri yürürlükten kaldırılmış, güzel sanatlar ve spor liseleri yeniden yapılandırılarak, spor lisesi ve güzel sanatlar lisesi adı altında yeniden iki ayrı okul türüne dönüştürülmüştür (Şentürk, 2016).

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 07 Eylül 2013 tarihinde Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ortaöğretim kurumları yönetmeliğinin birinci kısım ikinci bölümündeki ortaöğretim kurumlarının amaçlarına ilişkin 7.maddesinde

ortaöğretim kurumlarının genel amaçlarının yanı sıra bu maddenin 2/a bendinde Spor liselerinin özel amacı da belirtilmektedir (Şentürk, 2016).

Bünyesindeki öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmak, beden eğitimi ve spor alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmek gibi temel amaçlar yüklenen spor liselerinin 2018 – 2019 eğitim öğretim yılı başında ulaşılmış olduğu okul sayısı yetmiş dördtür. Ülke geneline dağılırarak giderek yaygınlaşan spor liselerinde 1192 öğretmen görev yapmakta ve 17544 adet öğrenci öğrenim görmektedir http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185304_Spor_Liseleri.pdf, Erişim tarihi: 04.01.2019)

Millî Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında Nisan 2016 tarihinde imzalanan iş birliği protokolü kapsamında spor liselerinin on tanesi, sadece belirlenmiş spor dallarından öğrenciler kabul etmektedir. Eskişehir Tepebaşı Eğitimciler Spor Lisesi (Basketbol), Sivas Ahmet Ayık Spor Lisesi (Güreş ve Boks), Erzurum Aziziye Spor Lisesi (Buz Pateni, Curling, Kayak ve Buz Hokeyi), İzmir Foça Spor Lisesi (Futbol), Erzincan Spor Lisesi (Atletizm), Sakarya Serdivan Spor Lisesi (Su Sporları), Antalya Alanya Spor Lisesi (Yüzme ve Bisiklet) ve Samsun İlkadım Gülizar- Hasan Yılmaz Spor Lisesi (Uzakdoğu sporları) olimpik spor dallarına özgü tematik spor lisesi olarak yapılandırılmıştır (<http://meb.gov.tr/m/haber/13819/tr>, Erişim tarihi: 05.01.2019).

Şentürk'ün 2016 yılında yapmış olduğu çalışmanın öneriler kısmında spor liselerinin, uluslararası spor camiasında Türkiye'yi temsil edecek sporcuların yetiştirilmesi amacıyla belirlenmiş spor branşlarına özgü olarak eğitim verecek şekilde kurgulanmasından bahsedilmektedir.

2.1.2. Öğrenci seçimi

Spor lisesinde öğrenim görmek isteyen her bir öğrenci adayı, ortaöğretim kurumları yönetmeliğinin üçüncü kısım birinci bölümündeki ortaöğretime geçiş esaslarına ilişkin 20. Maddesi 3.bendine göre seçilmektedir. Bu maddeye göre spor liselerine, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre öğrenci alımı yapılmaktadır. Bu usul ve göre her şube de en fazla otuz öğrenci yar alabilir ve her eğitim seviyesinde beş şubeden daha fazla şube bulunamaz (Şentürk, 2016).

Spor liselerine öğrenci seçimi ise Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün 18 Mayıs 2015'te yayınladığı genelge ile bazı usul ve esaslara göre yapılmaktadır. Öğrenci adayları sadece bir spor lisesinin sınavına başvuru yapabilmekte, her bir spor lisesi tarafından ayrıca hazırlanan özel yetenek sınavına girmek zorundadır. Yetenek sınavı, öğrenci adayının fiziksel uygunluğu, ritm duygusu ve sporcu özgeçmişini ölçecek şekilde tasarlanır. Öğrenci adaylarının, yetenek sınavından aldıkları puanın %70'i ve ortaöğretime yerleştirme aldıkları puanın da %30'u alınarak 100 puan üzerinden hesaplanan puan ile yerleştirme puanına sahip olurlar ve puan ile sıralamaya girerler. Kontenjan dâhilinde sıralamaya giren adaylar, spor lisesine kayıtlarını yaptırırlar. Kontenjanın dolmadığı durumlarda, bir yetenek sınavının daha yapılması tavsiye edilmektedir (http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_05/21115327_a.pdf, Erişim tarihi: 08.12.2018).

2.1.3. Öğretmen Seçimi

Spor liselerinde görev alacak beden eğitimi öğretmenlerinin seçimi, 2015 yılında Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren bazı usul ve esaslar dâhilinde yapılmaktadır. Bu doğrultuda beden eğitimi öğretmenlerinin, illerde oluşturulacak komisyonların yapacağı sınavların sonucu ile alınması karara bağlanmıştır. Spor liselerinin beden eğitimi öğretmenliğine atanacaklarda; başvuru tarihi itibarıyla görev yapılan alanın, atanmak istenilen alana uygun olması, başvurunun son günü itibarıyla Bakanlık kadrolarında adaylık dâhil en az üç yıl öğretmenlik yapılmış olması ve Bakanlıkça yapılacak değerlendirme ve uygulama sınavında başarılı olma şartları aranmaktadır (<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150417-4.htm>, Erişim tarihi: 08.08.2015).

2.1.4. Öğretim Programı

Spor liseleri kuruluşundan itibaren sıklıkla öğretim programlarında ve haftalık der çizelgelerinde değişime gitmiş, son değişiklik 2018 yılının Şubat ayında gerçekleştirilmiştir. Son değişikliğe göre çok sayıda spor dalının öğretildiği ve haftada sekiz saat olan spor dersinin yerine bireysel ve takım sporları dersi ile spor uygulamaları dersi getirilmiştir, haftalık ders programı çalışmanın sonunda (Ek 1.) sunulmuştur (http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/21173451_ort_ogr_tm_hdc_2018.pdf, Erişim tarihi: 08.08.2015).

2.2. Eğitim Yönetimi

Bu bölümde eğitim yönetimi alanına ilişkin olaak alanın tarihsel gelişimi, temel kavramları ve çalışmanın ana konusu olan okul iklimi kavramına değinilecektir.

2.2.1. Eğitim yönetiminin tarihsel gelişimi

Eğitim yönetimi alanı, 1950'li yıllardan itibaren üzerine çok tartışılan ve araştırmalara konu olan, sosyal bilimlerin önemli bir bilim dalı olarak karşımıza çıkmaktadır (Lunenburg ve Ornstein, 2013). Toplumsal kültürlerin önemli parçası olan eğitim işinin sevk ve idare edilmesine konu olan tüm çalışmaları içine alan yönetim bilimi alanıdır (Balcı, 2007). Amerika Bileşik Devletleri eğitim yönetimi alanının öncüsü olarak kabul edilmektedir. ABD vatandaşı bir araştırmacı olan Murphy (1988), eğitim yönetimi alanını okul yöneticilerini hazırlama programı olarak tanımlamaktadır.

Uluslararası eğitim literatüründe bilimselleşme sürecinin 1820'li yıllarda başladığı eğitim yönetimi, ideolojik, reçete, bilimsel ve diyalektik dönem olmak üzere dört dönemde incelenmekte ve günümüzde de gelişimine hızla devam etmektedir (Murphy, 1988). Ülkemizde ise eğitim yönetimi alanının bilimselleşme sürecinin yavaş da olsa gelişim gösterdiği vurgulanmaktadır (Balcı, 2008).

2.2.2. Eğitim yönetimine ilişkin temel kavramlar

Bu alanda çalışılan konuların başında yönetimde liderlik, örgüt kültürü, okula bağlılık, okul iklimi, mobbing gibi kavramlar gelmektedir. Bu çalışmalardan özellikle örgüt kültürü ve okul iklimi kavramları bu çalışmanın temel kavramlarını oluşturmaktadır. Bu iki kavram birbirine çok yakın olmakla birlikte örgüt kültürü kavramı yönetim bilimi araştırmalarının odak noktası olarak görülmektedir.

Örgüt kültürü, örgütlerin sahip oldukları geleneklerin ve istikrarın sürdürülmesine, liderliğe ve yeniliğe ve örgütle ilgili daha birçok tema ve sürece yol göstericilik yapmaktadır (Durğun, 2006). Örgüt kültürünün tanımını yapmak gerekir ise; örgütün mensuplarına yönelik politikasını belirleyen felsefe, örgütte işlerin

yapılış biçimi, örgütteki kabul görmüş değerler ve örgüt üyelerince paylaşılan temel varsayım ve inançlar şeklinde ifade edilmektedir (Robbins, 1990). Okullarda örgütü oluşturan öğretmen, idareci, öğrenci ve velilerin sahip oldukları kültür kavramı eğitim yönetimi alanında okul kültürü kavramını oluşturmaktadır (Balcı, 2011).

Pedersen (1989) örgüt kültürünü, kullanılan dil, fiziksel semboller, öyküler ve gelenekler olmak üzere dört kategoride incelemiş ve sınıflandırmıştır. Doğan (2017) ise bu sınıflandırmanın bir örgüt olarak kabul edilen okullar için de geçerli olacağını belirtmiştir. Bu bağlamda okullarda iletişimin sağlığı yani olumlu ifadeler ve bu ifadelerin kullanılma sıklığı arttıkça, kullanılan dilin okul kültürüne kenetlenmesi ve okula fayda sağlaması kolaylaşacaktır. Aynı şekilde okulda birlik beraberliği arttıracak kıyafet birliği, bestelenecek bir marş, okul içi geleneksel yarışma ve temsil günleri gibi fiziksel sembollerin önemi de okuldaki kültürün bir parçası olacaktır. Örgütün fiziksel sembolleri ve kullanılan dilin yanında ayrıca her örgütün sahip olduğu bir öykü ve bu öyküye sahip çıkılması adına kabul edilmiş bazı gelenekleri vardır. Örgütün kurulması ve gelişmesi sürecinde rol oynayan insanların örgüte yapmış oldukları katkılar, örgüt çalışanları tarafından anlatılır ve böylece örgüt için verilen emekler diğer kuşaklara öyküleştirilerek aktarılmaktadır. Bu öykülerden bağımsız ya da bağımlı bir şekilde kendiliğinden veya bilerek ve isteyerek okul tarafından yaratılmış törenler, ritüeller, kampanyalar, gösteriler, yarışmalar, yemekler gibi gelenekler de anlatılan bu öykülerin birer parçası olmuşlardır.

Okulun sahip olduğu kültür, öğrencilerin akademik performanslarını olumlu yönde etkilemekte, bu durum da o okulun etkili okul olarak tanımlanmasında büyük etki yaratmaktadır. Etkili okul, öğrencilerinin duyuşsal, bilişsel, sosyal, estetik ve psiko-motor gelişimlerinin gerçek anlamda desteklendiği, en uygun öğrenme ortamının oluşturulduğu okul olarak tanımlanmaktadır (Özdemir, 2000). Etkili okullar, öğrencilerinin başarısı için öğretim araç-gereçleri, uygun fiziksel ortamlar ile okulun sahip olduğu diğer kaynakları en etkili şekilde kullanan okullardır (Özdemir ve Sezgin, 2002).

2.2.3. Okul İklimi Kavramı

Etkili okulların sahip olduğu imkânlarla yönelik olarak oluşturdukları öğretim ortamı literatürde öğrenme iklimi ya da okul iklimi olarak kavramsallaştırılmıştır. Okul iklimi kavramı, en basit haliyle okuldaki ilişkilerin kalitesi olarak tanımlanmaktadır (Çalık ve diğ.2009), . Örgütsel, kişilerarası ve öğretimsel boyutları bulunan, bazı araştırmalarda öğretmen ve yöneticileri (Halpin & Croft 1963), bazı araştırmalarda ise öğrenci ilişkilerini konu edinen (Haynes ve diğ., 2001; Scales ve Taccogna, 2001) çok boyutlu bir kavramdır.

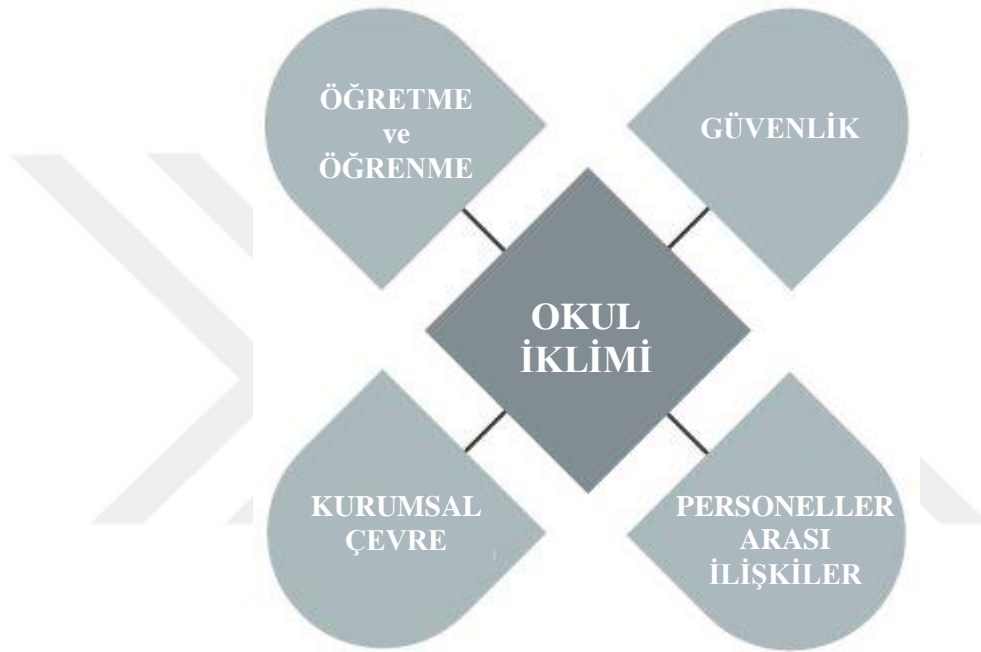
Hoy (2003) okul iklimini, okuldaki tüm insanları etkileyecek şekilde okuldaki insanların davranışlarından etkilenerek ortak algılarına dayalı olarak gelişen ve sürekliliği olan bir özellik olarak tanımlamaktadır. Öğrencilerin kendilerini daha rahat hissedecekleri, dersliklerin genişliği, araç-gereç donanımının olması, okulun fiziksel yapısının öğrencilerin gelişimlerine ve duygularına uygunluğu, okulu daha sevilir ve mutlu bir ortam haline getirebilir. Okuldaki öğretimin olumlu yönde gelişmesi okul iklimini, okul iklimi de mutlu okul kavramını etkilemektedir. Öğrenciler için günün önemli bir kısmının geçirildiği okulların, mutlu ve huzurlu bir yer olması önemlidir. Mutlu olan öğrenci okula daha çok motive olacak, devamsızlık azalacak, derslerine daha çok çalışacak ve başarılı olacaktır. Böyle bir ortamda öğretmenler ve idareciler de mutlu olacak zevkle ve neşeyle görevlerini yerine getireceklerdir (Döş, 2013).

Okul iklimi kavramı, bir bilim dalı olarak kabul gören eğitim yönetimi (Balcı, 2008) alanının önemli konu başlıklarından bir tanesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Hoy ve Miskel, 2010). Bu bölümde eğitim yönetimi alanına vurgu yapılacak, örgüt kültürü, okul kültürü, örgütsel iklim ve okul iklimi kavramlarına değinilecektir.

Okullar, bağlı oldukları eğitim sistemleri gereği benzer formal yapı ve süreçlere sahiptirler. Fakat okullar genel hatları ile birbirlerine benzeseler dahi her okulun aslında kendine has yapıları vardır. Kendine has bu yapılar okulun atmosferi ya da iklimi olarak adlandırılmaktadır. Farklı okul iklimlerine sahip okullar da hem

içerisindeki hem de dışarıdan etkilenen bireyler üzerinde farklı etkiler yaratır (Thomas, 1976).

Okul iklimine dair yapılan ilk araştırmalarda okuldaki öğrencilerin akademik başarılarından okul koridorlarının ne sıklıkla temizlendiğine dair birçok değişken araştırılmış ve oldukça karmaşık bir olgu olduğu ortaya koyulmuştur (Gonder ve Hymes, 1994).

Şekil 1. Okul İkliminin Boyutları (Faour, 2012)

Neredeyse tüm araştırmacılar okul ortamının dört temel boyutu olduğuna katılıyorlar. Birincisi, şiddet ve istismarla ilgili kuralların ve normların yanı sıra bu kuralların uygulanmasına yönelik mekanizmaları içeren güvenlidir. Hem fiziksel güvenliği hem de sosyal ve duygusal güvenliği içerir. İkincisi, kişilerarası ilişkiler okul iklimini şekillendirir. Çeşitliliğe saygı, yetişkinler ve öğrenciler arasında sosyal destek ve hem akademik hem de kişisel öğrenciler için yetişkin desteğinin tümü bir rol oynamaktadır. Üçüncüsü, sosyal ve toplumsal öğrenme dahil olmak üzere öğretim ve öğrenmeye destek derecesidir. Dördüncü boyut ise daha geniş bir kurumsal çevredir. Öğrencilerin bir okula ait olma hissi, mevcut tesislerin ve kaynakların kalitesi ve aile ve topluluğun öğrenme ve okul etkinliklerine katılımı sosyal iklimi etkiler (Cohen ve diğ., 2009).

Okul iklimi, öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve hatta veliler arasındaki etkileşim ile şekillenmekte, zamanla okulda kabul edilebilir sözsüz kurallar, normlar ve davranış parametreleri belirlenmesi oluşmaktadır (Mitchell ve diğ., 2010). Okul iklimi, okulu etkileyen veya okuldan etkilenen tüm bireylerin değer ve inanışlarının birer yansımasıdır (Maloy ve Seldin, 1983).

Okul iklimi kavramı ile değinilmek istenen aslında okulların olumlu ve olumsuz yönleridir. Bu bağlamda okulların olumlu yönlerinde ilgili olma, akademik gelişim, dayanışma, sosyal gelişim, iletişim ve katılım fırsatları gibi durumlardan söz edilirken, olumsuz yönlerinde ise iletişim bozuklukları, düşmanca tavırlar, öğretmenin olumsuz nitelikleri, değişime direnme, ihtiyaçların dikkate alınmaması, keyfi ve diktatörce alınan kararlar gibi durumlardan bahsedilmektedir (Özdemir ve diğ., 2010; Ellis, 1988).

Okul iklimine dair sıklıkla yapılan araştırmalarda görülen en çarpıcı sonuç ise öğrencilerin akademik başarısını düşürmesidir (Sweetland ve Hoy, 2000). Dışarıdan bakıldığında neredeyse birbirinin aynısı gibi görünen okullardaki akademik başarının farklılaşması da farklı okul iklimlerine sahip olmaları ile açıklanmaktadır. Olumlu bir okul iklimi öğrenci başarısını artırır, disiplin problemlerini azaltır (Mitchell ve diğ., 2010), öğrenciler hevesli ve çalışkan olur. Olumsuz bir okul iklimi ise öğrencilerin yabancılaşmasına sebep olur (Ellis, 1988), öğrencilerin akademik başarısını düşürür ve şiddet davranışlarını ya da bu davranışlara yönelme riskini artırır.

2.2.4. Okul İklimini Konu Alan Araştırmalar

Eğitim yönetimi araştırmalarında önemli bir yeri olan okul iklimi araştırmaları, yöneticilerin çeşitli liderlik becerileri, öğrencilerin akademik başarıları, öğretmen etkililikleri gibi konularda yoğunlaştığı tespit edilmiştir. İlgili literatürden elde edilen bazı önemli araştırmalara bu bölümde paragraflar halinde değinilmiştir.

Allen ve arkadaşlarının 2015 yılında yapmış oldukları çalışmada dönüşümcü liderlik ve okul iklimi arasında pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiş, öğrenci başarısının ise dönüşümcü liderlik ve okul iklimi ile ilişkisi olmadığı belirlenmiştir.

Ayık ve Diş'in benzer şekilde 2015 yılında yapmış oldukları çalışmalarında ise yöneticilerinin dönüşümcü liderlik özellikleri ile örgüt iklimi arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Öztürk ve Zembat ise yine 2015 yılında yaptıkları çalışmalarında yaratıcı liderlik ile okul iklimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu, erkek yöneticilerin daha sınırlayıcı, kadın yöneticilerin ise daha yönlendirici ve samimi oldukları ortaya çıkmıştır.

Erdoğdu ve Umurkan'ın (2014) çalışmalarında ise okul ikliminin sağlıklı olmasının öğretmenlerin, okul idarecilerinin teknolojik liderlik özelliğine dönük algılarını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir.

Akbaba ve Erdoğan'ın 2014 yılında öğretmen ve yöneticilerin görüşlerine başvurdukları okul iklimi çalışmasında olumlu bir okul ikliminin, personel motivasyonu ve öğrenci başarısı üzerinde pozitif katkısının olduğu sonucuna ulaşılmış ayrıca okul ikliminin oluşmasında okul yöneticileri ile öğretmenlerin yanında velilerin, öğrencilerin, diğer çalışanların ve çevrenin de katkısının olduğu belirlenmiştir.

Okul iklimi algıları ile okulun büyüklüğü ve statüsülerinin incelendiği çalışmada ise hem öğretmenler hem de öğrencilerin okullarındaki örgütsel iklim algılarının oldukça olumlu olduğu ve bu algıların okul büyüklüğü ve statüsüne göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir (Çağlayan, 2013). Çağlayan 2014 yılında yaptığı bir diğer çalışmasında ise öğretmenlerin okul binalarının fiziksel özelliklerine ilişkin algılarının okul iklimine ilişkin algılarının anlamlı bir yordayıcısı olduğunu ortaya koymuştur.

İhtiyaroğlu'nun 2014 yılında yaptığı çalışmasında, okul ikliminin alt boyutları olan destekleyici öğretmen davranışları, başarı odaklılık ve güvenli

öğrenme ortamları ile öğretmen etkililiği ve öğrenci okul bağlılığı arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur.

3. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme araçları, verilerin analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada, spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar'a (2003) göre ilişkisel tarama modeli kullanılan araştırmalar, iki veya daha çok değişken arasındaki etkileşim ile gerçekleşen değişimin varlığını veya değişim derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırmalar olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada, spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin yanı sıra bu değişkenlerin öğrencilerin cinsiyet, coğrafi bölge, sınıf, spor lisansı mevcudiyeti, spor dalı, okul takımına katılım, barınma durumu, yaşanan şiddet olayı, akademik başarı, okulu bırakma isteği, okulun tesis ve malzemelerinden memnuniyet değişkenlerine göre karşılaştırmaları yapılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu bölümde çalışmanın evren, örneklem, örnekleme yöntemi ve örneklemin demografik özelliklerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Bu araştırmanın çalışma evrenini Türkiye'deki toplam 74 spor lisesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla öğrenim gören 17.544 öğrenci oluştururken örneklemini ise çalışmaya velilerinin izni dâhilinde gönüllü olarak katılarak sağlıklı veriler elde edilen 449 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya dahil edilen öğrenciler, basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Çalışma grubu, tüm spor liselerinin öğrencilerini kapsamaktadır. Bu sayı Cohen ve arkadaşlarının (2002) evren örneklem büyüklüğüne ilişkin oluşturdukları %95 güven aralığındaki tablo değerlerini sağlamaktadır. Bu değer Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından da onaylanmıştır. Ayrıca ilgili kurul, bu araştırmanın etik değerler altında ve bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olarak yapılabilirliği konusunda onay raporunu araştırmacıya iletmiştir. Araştırma için

gerekli izin ilgili yazışmalar neticesinde Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nden alınmış ve araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılı itibariyle sayıları 67 olan tüm spor liselerinin öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde ortaya çıkabilecek olumsuzluklar dikkate alınarak toplam 786 öğrenciye hazırlanan veri toplama araçları uygulanmıştır. 786 öğrenciden 337 tanesinden sağlıklı veri toplama işlemi yapılamadığından dolayı bu öğrenciler araştırma dışı bırakılmıştır. Bu doğrultuda araştırma 67 spor lisesinden toplam 449 gönüllü öğrenciden elde edilen veriler ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırma örnekleminin demografik özellikleri, cinsiyet, coğrafi bölge, sınıf, spor lisansı mevcudiyeti, spor dalı, okul takımına katılım, barınma durumu, yaşanan şiddet olayı, akademik başarı, okulu bırakma isteği, okulun tesis ve malzemelerinden memnuniyet değişkenlerinin sıklıklarını gösterecek şekilde Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Örneklem grubunun demografik özellikleri

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Erkek	243	54,1
	Kız	206	45,9
Coğrafi Bölge	Marmara	59	13,1
	Ege	61	13,6
	İç Anadolu	56	12,5
	Karadeniz	69	15,4
	Güneydoğu Anadolu	64	14,3
	Akdeniz	58	12,9
	Doğu Anadolu	82	18,3
Sınıf	9.sınıf	93	20,7
	10.sınıf	102	22,7
	11.sınıf	97	21,6
	12.sınıf	157	35,0
Sporcu Lisansı (Okul sporları lisansı hariç)	Yok	127	28,3
	Var	322	71,7
Spor Branşı (En ait hissedilen branş)	Takım Sportu	252	56,1

	Bireysel Spor	146	32,5
	Branşı yok	51	11,4
Okulum branşım ile ilgili okul sporları faaliyetlerine...	...katılıyor	257	57,2
	...katılmıyor	141	31,4
	...branşım yok	51	11,4
Barınma yeri	Ailesinin yanında	314	69,9
	Okulun yurdunda	105	23,4
	Akrabasının yanında	30	6,7
Akademik başarı tanımlaması	Düşük	105	23,4
	Orta	258	57,5
	Yüksek	86	19,2
Okulumla ilgili fiziksel/psikolojik şiddet...	...olayı yaşamadım	150	33,4
	...olayına tanık oldum	225	50,1
	...olayı mağduru oldum	74	16,5
Okulu bırakmayı...	...kesinlikle düşünmüyorum	261	58,1
	...ara ara düşündüğüm oluyor	126	28,1
	...sıklıkla düşünüyorum	62	13,8
Okulumun spor tesislerinden...	...memnunum	165	36,7
	...memnun değilim	284	63,3
Okulumun spor malzemelerinden...	...memnunum	180	40,1
	...memnun değilim	269	59,9
BE Öğretmenlerimi akademik olarak...	...yeterli buluyorum.	62	13,8
	...yetersiz buluyorum.	387	86,2
BE Öğretmenlerimi sportif olarak...	...yeterli buluyorum.	306	68,2
	...yetersiz buluyorum.	143	31,8
Kendimi milli takımlarda...	...hayal edebiliyorum.	136	30,3
	...hayal edemiyorum.	313	69,7
	Toplam	449	100,0

Örneklem grubunun demografik özellikleri Tablo 1’de sunulmuştur. Bu doğrultuda erkek katılımcılar 243 (%54,1), kız katılımcılar ise 206 (%45,9) kişi olarak belirlenmiştir. Çalışmaya en çok katılım Doğu Anadolu Bölgesi’ndeki (82

öğrenci; %18,3) spor liselerinden sağlanırken, en az katılım ise İç Anadolu Bölgesi'ndeki (56 öğrenci; %12,5) spor liselerinden sağlanmıştır.

Örneklem grubunun sınıf düzeyleri incelendiğinde 12. sınıf öğrencilerinin (157 öğrenci; %35,0) çalışmaya katılımının diğer sınıf düzeylerine oranla daha fazla olduğu gözlenmektedir.

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerden sporcu lisansına (okul sporları lisansları hariç) sahip olanların sayısı 322 (%71,7) iken sporcu lisansına sahip olmayanların sayısı 127 (%28,3) olarak belirlenmiştir.

Sporcu öğrencilerin kendilerini ait hissettikleri branşlar, %56,1 (252 öğrenci) oranında takım sporu, %32,5 (146 öğrenci) oranında bireysel sporlar olarak tespit edilmiş, %11,4 (51 öğrenci) oranında ise “branşım yok” seçeneği işaretlendiği belirlenmiştir.

Lisanslı sporcu öğrencilerin öğrenim gördükleri spor liselerinde kendi branşlarında okul sporları faaliyetine katılım oranı %57,2 iken katılmayan ya da katılmayanların oranı %31,4 olarak tespit edilmiştir.

Spor liselerinde öğrenim gören öğrenciler sıklıkla ailelerinin yanında (%69,9) barınırken, bir kısmı okulun yurdunda (%23,4) diğer kısmı ise akrabalarının yanında (%6,7) barındıklarını bildirmişlerdir. Öğrencilerin büyük bir kesimi akademik başarılarını orta seviyede (%57,5) olarak belirtmekte, %23,4'ü düşük, %19,2'si yüksek seviye olarak bildirmiştir.

Sporcu öğrenciler, %33,4 oranında okullarında fiziksel ya da psikolojik şiddet olayı yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Bu orana karşılık %50,1 oranında öğrenci, bu tarz olaylara tanık olduklarını, %16,5 oranında öğrenci ise bu tarz olayların mağduru olduklarını bildirmişlerdir. Okulu bırakmayı kesinlikle düşünmeyenler %58,1, ara ara düşünenler %28,1, sıklıkla düşünenler ise %13,8 olarak belirlenmiştir.

Spor liselerinin sahip olduğu spor tesislerinden memnun olan öğrencilerin oranı %36,7, memnun olmayan öğrencilerin oranı ise %63,3 olarak belirlenmiş, spor malzemelerindeki memnuniyet oranı ise %40,1 olarak tespit edilmiştir. Spor liselerinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenciler tarafından

akademik olarak yeterli bulunma oranı %13,8 iken sportif olarak yeterlilik oranı ise %68,2 olarak tespit edilmiştir.

Sporcu öğrencilerin kendilerini temsil ettikleri spor dalının milli takımlarında hayal edebilme oranları %30,3 iken %69,7 oranında kendilerini milli takımlarda hayal edemedikleri tespit edilmiştir.

3.3. Veriler

Bu bölümde araştırmada kullanılacak olan verilen toplanma süreci ve veri toplama araçlarına yer verilmiştir.

3.3.1. Veri toplama süreci

Araştırma için alınan izinler ışığında spor liseleri öğrencilerinden veri toplama süreci, veri toplama araçlarının elektronik ortamda hazırlanması ile başlamıştır. Hazırlanan veri toplama araçları, araştırmacı tarafından spor lisesi öğrencilerine, öğretmenlerine ve yöneticilerine sosyal medya ve iletişim grupları aracılığı ile ulaştırılmış, 12 gün gibi kısa bir sürede yeterli örneklem sayısına ulaşılmıştır. Veri toplama sürecinde ortaya çıkabilecek olumsuzluklar dikkate alınarak toplam 786 öğrenciye hazırlanan veri toplama araçları uygulanmıştır. 786 öğrenciden 337 tanesinden sağlıklı veri toplama işlemi yapılamadığından dolayı bu öğrenciler araştırma dışı bırakılmıştır. Bu doğrultuda araştırma 67 spor lisesinden toplam 449 gönüllü öğrenciden elde edilen veriler ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.2. Veri toplama araçları

Araştırmanın veri toplama araçları olarak, öğrencilerin okul iklimi ile ilgili algılarını öğrenmek amacıyla Okul İklimi Ölçeği (Çalık ve Kurt, 2010), spora yönelik tutumlarını öğrenmek amacıyla Spora Yönelik Tutum Ölçeği (Şentürk, 2015) ve çeşitli demografik bilgilerinin öğrenilmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

3.3.2.1. Okul İklimi Ölçeği

Beşli likert tipi dereceleme biçiminde hazırlanmış ve toplam 22 maddeden oluşan Okul İklimi Ölçeği (OIÖ), Çalık ve Kurt tarafından 2010 yılında geliştirilmiş,

ölçeğin araştırmada kullanılabilmesi için geliştiricilerden elektronik posta yoluyla izin alınmıştır. Ölçekte kullanılan dereceleme ölçeği hiçbir zaman ve her zaman ifadeleri ile bu ifadelerin arasında değerler almaktadır. Ölçekten alınan puan yükseldikçe, okulların sağlıklı olarak tanımlanması mümkün hale gelmekte, düşük puan ise sağlıksız okul ortamı anlamı taşımaktadır (Çalık ve Kurt, 2010).

Okul İklimi Ölçeği 22 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar geliştiriciler tarafından “destekleyici öğretmen davranışları”, “başarı odaklılık ve güvenli öğrenme ortamı” ve “olumlu akran etkileşimi” olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik (Cronbach alfa) katsayıları ise birinci faktör için .89, ikinci faktör için .92, üçüncü faktör için .90 ve ölçeğin bütünü için .90 olarak hesaplanmış, bu durum Özdamar’a (2002) göre ölçeğin yüksek güvenilirlikte olduğunu göstermiştir.

3.3.2.2. Spora yönelik tutum ölçeği

Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ), beşli likert tipi dereceleme biçiminde hazırlanmış ve toplam 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçek şentürk tarafından 2015 yılında geliştirilmış, ölçeğin araştırmada kullanılabilmesi için geliştiriciden hem elektronik posta yoluyla hem de sözlü olarak izin alınmıştır. Ölçekte kullanılan derecelenmeler asla katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve tamamen katılıyorum ifadeleri arasında beş farklı değer almaktadır. Ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125’tir. Ölçekten alınan puan yükseldikçe öğrencilerin spora yönelik tutumları artarken, düşük puanlar olumsuz tutumlar anlamı taşımaktadır (şentürk, 2015).

Spora Yönelik Tutum Ölçeği 25 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar geliştirici tarafından “spora ilgi duyma”, “sporla yaşama” ve “aktif spor yapma” olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik (Cronbach alfa) katsayıları ise birinci faktör için .84, ikinci faktör için .82, üçüncü faktör için .81 ve ölçeğin bütünü için .82 olarak hesaplanmış, bu durum Özdamar’a (2002) göre ölçeğin yüksek güvenilirlikte olduğunu göstermiştir.

3.3.2.3. Kişisel Bilgi Formu

Çalışmanın örnekleme ilişkin demografik özelliklerin belirlenmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda gönüllülerin sırasıyla cinsiyet, okul, sınıf, sporcu lisansı, spor türü, okul takımları, millilik hayali, banyo yeri, şiddet mağduriyeti, akademik başarı, okul terki düşüncesi, okuldaki tesis-malzeme memnuniyeti, beden eğitimi öğretmeninden akademik ve sportif memnuniyet değişkenlerini cevaplamaları istenmiştir.

3.3.3. Verilerin analizi

Çalışmadan elde edilen verilerin analizinde IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılmış, verilere sırasıyla sıklık, normallik, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans, korelasyon ve regresyon analizleri yapılmıştır. Öncelikli olarak örneklem grubunun demografik özelliklerini belirlemek amacıyla yapılan sıklık analizinin sonuçları örneklemin demografik özellikleri isimli bölümde verilmiş ve değerler Tablo 1’de sunulmuştur.

Verilere uygulanacak olan bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans ve korelasyon analizleri için gerekli olan verilerin normalliklerinin öğrenilmesi için verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış, tüm verilerin 1,5 ve -1,5 aralığında oldukları tespit edilmiştir. Tabachnick ve Fidell’e (2013) göre -1,5 ve 1,5 arasında olan değerlerde verilerin normal dağıldığı söylenebilmektedir.

Normal dağıldığı anlaşılan verilere parametrik testlerin yapılmasına karar verilmiş, bu doğrultuda elde edilen verilerin örneklem grubunun demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için öncelikle bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizleri uygulanmıştır. Örneklem grubundan elde edilen verilerin arasındaki ilişkilere korelasyon, örneklem grubunun okul iklimi algılarını etkileyen faktörlerin bulunması için de regresyon analizleri yapılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen verilere yapılan istatistiksel analizlerin sonuçlarına yer verilecektir.

Çalışmaya katılan gönüllü öğrencilerin okul iklimi ve spora yönelik tutum ölçeklerinden aldıkları puan ortalamaları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları

Ölçek/alt boyut adı	N	Ort.	St.S.
Okul iklimi Ölçeği	449	3,6217	,68925
Destekleyici Öğretmen Davranışları (1. alt boyut)	449	3,5969	,81747
Başarı Odaklılık (2. alt boyut)	449	3,8419	,79447
Güvenli Öğre. Ort. ve Olumlu Akran Etkileş. (3. alt boyut)	449	3,5535	,89532
Spora Yönelik Tutum Ölçeği	449	3,9190	,41183
Spora ilgi duyma (1. alt boyut)	449	4,0861	,37797
Sporla yaşama (2. alt boyut)	449	3,9828	,58923
Aktif spor yapma (3. alt boyut)	449	3,5104	,83319

Çalışmaya katılan öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları $3,6217 \pm ,68925$, destekleyici öğretmen davranışları alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $3,5969 \pm ,81747$, başarı odaklılık alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $3,8419 \pm ,79447$ ve güvenli öğrenme ortamı ve olumlu akran etkileşimi alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $3,5535 \pm ,89532$ olarak tespit edilmiştir.

Örneklem grubundaki öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları $3,9190 \pm ,41183$, spora ilgi duyma alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $4,0861 \pm ,37797$, sporla yaşama alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $3,9828 \pm ,58923$ ve aktif spor yapma alt boyutundan aldıkları puanların ortalamaları $3,5104 \pm ,83319$ olarak tespit edilmiştir.

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık hariç olmak üzere erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu

durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Erkek	243	3,7724	,68839	5,173	447	,000*
	Kız	206	3,4440	,64819			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Erkek	243	3,7423	,76382	4,168	447	,000*
	Kız	206	3,4254	,84678			
Başarı Odaklılık	Erkek	243	3,8405	,80355	-,039	447	,969
	Kız	206	3,8434	,78558			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkile.	Erkek	243	3,7691	,85037	5,738	447	,000*
	Kız	206	3,2990	,88201			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ort	St.S	t	df	p
Spora Y. Tutum Ölçeği	Erkek	243	4,0117	,40485	5,335	447	,000*
	Kız	206	3,8097	,39367			
Spora ilgi duyma	Erkek	243	4,1427	,39459	3,485	447	,001*
	Kız	206	4,0194	,34663			
Sporla yaşama	Erkek	243	4,0864	,57452	4,118	447	,000*
	Kız	206	3,8606	,58425			
Aktif spor yapma	Erkek	243	3,6626	,75696	4,238	447	,000*
	Kız	206	3,3309	,88368			

Çalışmaya katılım gösteren öğrencilerin öğrenim gördükleri okulların yer aldıkları coğrafi bölgelere göre yapılan karşılaştırmalarda, çalışmada kullanılan her iki ölçek ve alt boyutları temelinde bölgeler arası herhangi bir farklılığa rastlanamamıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması

	Sınıf	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	9.sınıf	157	3,7394	,65947	3	6,226	,000*
	10.sınıf	97	3,7460	,63703			
	11.sınıf	102	3,4880	,70322			
	12.sınıf	93	3,4399	,71861			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	9.sınıf	157	3,7277	,78873	3	4,183	,006*
	10.sınıf	97	3,6894	,73821			
	11.sınıf	102	3,4779	,86895			
	12.sınıf	93	3,4099	,84405			
Başarı Odaklılık	9.sınıf	157	3,7675	,86191	3	,965	,409
	10.sınıf	97	3,9330	,76675			
	11.sınıf	102	3,8333	,75889			
	12.sınıf	93	3,8817	,74051			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	9.sınıf	157	3,7376	,79521	3	8,011	,000*
	10.sınıf	97	3,7165	,81824			
	11.sınıf	102	3,3578	,96989			
	12.sınıf	93	3,2871	,94859			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık hariç olmak üzere 9. sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 5).

Tablo 6. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması

	Sınıf	N	Ort	St.S	df	F	p
Spora Y. Tutum Ölçeği	9.sınıf	157	3,9883	,39689	3	6,535	,000*
	10.sınıf	97	4,0004	,37751			
	11.sınıf	102	3,8271	,42616			
	12.sınıf	93	3,8181	,41934			
Spora ilgi duyma	9.sınıf	157	4,1263	,35350	3	2,849	,037*
	10.sınıf	97	4,1392	,38259			
	11.sınıf	102	4,0221	,36821			
	12.sınıf	93	4,0332	,41122			
Sporla yaşama	9.sınıf	157	4,0264	,58541	3	3,121	,026*
	10.sınıf	97	4,0957	,56534			
	11.sınıf	102	3,8768	,58645			
	12.sınıf	93	3,9078	,60303			
Aktif spor yapma	9.sınıf	157	3,6677	,77820	3	5,666	,001*
	10.sınıf	97	3,6117	,75604			
	11.sınıf	102	3,3791	,89404			
	12.sınıf	93	3,2832	,86908			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında, 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin 11. ve 12. sınıf öğrencilerine oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 6).

Tablo 7. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu lisanlarına göre karşılaştırılması

	Lisans	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Yok	127	3,4644	,63883	-8,255	447	,000*
	Var	322	4,0204	,65269			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Yok	127	3,4499	,79123	-6,324	447	,000*
	Var	322	3,9695	,76550			

Başarı Odaklılık	Yok	127	3,7337	,79200	-4,701	447	,000*
	Var	322	4,1161	,73517			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Yok	127	3,3683	,85321	-7,381	447	,000*
	Var	322	4,0228	,82819			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sporcu lisanslarının mevcudiyetine göre karşılaştırıldığında, sporcu lisansı olan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 7).

Tablo 8. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu lisanslarına göre karşılaştırılması

	Lisans	N	Ort	St.S	t	df	p
Spora Y. Tutum Ölçeği	Yok	127	3,8265	,38101	-8,113	447	,000*
	Var	322	4,1537	,39471			
Spora ilgi duyma	Yok	127	4,0197	,36830	-6,172	447	,000*
	Var	322	4,2546	,35000			
Sporla yaşama	Yok	127	3,8807	,57322	-6,080	447	,000*
	Var	322	4,2418	,55050			
Aktif spor yapma	Yok	127	3,3768	,84124	-5,589	447	,000*
	Var	322	3,8491	,71004			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sporcu lisanslarının mevcudiyetine göre karşılaştırıldığında, sporcu lisansı olan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 8).

Tablo 9. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının spor branşlarına göre karşılaştırılması

	Branş	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Takım	252	3,6883	,65231	2	13,492	,000*

	Bireysel	146	3,6669	,68670			
	Branşı yok	51	3,1631	,71427			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Takım	252	3,6429	,77710	2	6,497	,002*
	Bireysel	146	3,6515	,80183			
	Branşı yok	51	3,2132	,96024			
Başarı Odaklılık	Takım	252	3,8413	,77183	2	,082	,922
	Bireysel	146	3,8562	,80400			
	Branşı yok	51	3,8039	,88785			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Takım	252	3,6635	,80621	2	18,472	,000*
	Bireysel	146	3,6034	,89623			
	Branşı yok	51	2,8667	1,02013			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları spor branşlarına göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık hariç olmak üzere branşı olmayan öğrencilerin branşı olan öğrencilere oranla daha düşük puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 9).

Tablo 10. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının sporcu branşlarına göre karşılaştırılması

	Branş	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Takım	252	3,9606	,39149	2	14,210	,000*
	Bireysel	146	3,9452	,40711			
	Branşı yok	51	3,6384	,42256			
Spora ilgi duyma	Takım	252	4,0833	,38888	2	3,187	,042*
	Bireysel	146	4,1296	,35973			
	Branşı yok	51	3,9755	,35719			
Sporla yaşama	Takım	252	4,0527	,56244	2	8,952	,000*
	Bireysel	146	3,9687	,59708			
	Branşı yok	51	3,6779	,60733			
Aktif spor yapma	Takım	252	3,6078	,75930	2	15,727	,000*
	Bireysel	146	3,5491	,82378			
	Branşı yok	51	2,9183	,97375			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sporcu branşlarına göre karşılaştırıldığında, spor branşı olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha düşük puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 10).

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları milli takım hayallerine göre karşılaştırıldığında, kendilerini milli takımlarda hayal edebilen öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 11).

Tablo 11. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının milli takım hayallerine göre karşılaştırılması

	Millilik Hayali	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Evet	136	4,0588	,56114	9,743	447	,000*
	Hayır	313	3,4317	,65301			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Evet	136	4,0303	,64523	7,897	447	,000*
	Hayır	313	3,4085	,81359			
Başarı Odaklılık	Evet	136	4,0533	,73812	3,772	447	,000*
	Hayır	313	3,7500	,80164			
Güvenli Öğrenme Ort. ve Olumlu Akran Etkileşimi	Evet	136	4,0838	,67924	8,979	447	,000*
	Hayır	313	3,3230	,88062			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları milli takım hayallerine göre karşılaştırıldığında, milli takım hayalleri olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha düşük puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 12).

Tablo 12. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının milli takım hayallerine göre karşılaştırılması

	Millilik Hayal	N	Ort	St.S	t	df	p
Spora Y. Tutum Ölçeği	Evet	136	4,1809	,34413	9,773	447	,000*
	Hayır	313	3,8052	,38654			
Spora ilgi duyma	Evet	136	4,2469	,36167	6,185	447	,000*
	Hayır	313	4,0162	,36383			
Sporla yaşama	Evet	136	4,3172	,51219	8,540	447	,000*
	Hayır	313	3,8375	,56133			
Aktif spor yapma	Evet	136	3,8897	,63448	6,659	447	,000*
	Hayır	313	3,3456	,85596			

Tablo 13. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okul takımlarına katılımlarına göre karşılaştırılması

	Okul takımı	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Evet	257	3,7154	,63636	2	14,492	,000*
	Hayır	141	3,6167	,71047			
	Branşı yok	51	3,1631	,71427			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Evet	257	3,6761	,72164	2	7,009	,001*
	Hayır	141	3,5913	,88978			
	Branşı yok	51	3,2132	,96024			
Başarı Odaklılık	Evet	257	3,8784	,78440	2	,641	,527
	Hayır	141	3,7890	,77936			
	Branşı yok	51	3,8039	,88785			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Evet	257	3,6817	,80967	2	19,086	,000*
	Hayır	141	3,5681	,89021			
	Branşı yok	51	2,8667	1,02013			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları milli takım hayallerine göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık alt boyutu hariç olmak üzere okul takımlarında görev alan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 13).

Tablo 14. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okul takımlarına katılımlarına göre karşılaştırılması

	Okul takımı	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Evet	257	3,9720	,38899	2	14,836	,000*
	Hayır	141	3,9240	,41039			
	Branşı yok	51	3,6384	,42256			
Spora ilgi duyma	Evet	257	4,1128	,37387	2	2,888	,057
	Hayır	141	4,0774	,38751			
	Branşı yok	51	3,9755	,35719			
Sporla yaşama	Evet	257	4,0400	,56029	2	8,311	,000*
	Hayır	141	3,9889	,60442			
	Branşı yok	51	3,6779	,60733			
Aktif spor yapma	Evet	257	3,6109	,77247	2	15,287	,000*
	Hayır	141	3,5414	,80281			
	Branşı yok	51	2,9183	,97375			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okul takımlarına katılımlarına göre karşılaştırıldığında, spora ilgi duyma alt boyutu hariç olmak üzere okul takımlarında görev alan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 14).

Tablo 15. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının barınma durumlarına göre karşılaştırılması

	Barınma	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Aile ile	314	3,6365	,70646	2	,616	,541
	Okul	105	3,5597	,66352			

	yurdunda							
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Akraba ile	30	3,6833	,59439				
	Aile ile	314	3,6011	,84704	2	,355	,702	
	Okul yurdunda	105	3,5560	,74497				
Başarı Odaklılık	Akraba ile	30	3,6958	,75692				
	Aile ile	314	3,8639	,81026	2	1,005	,367	
	Okul yurdunda	105	3,8310	,74558				
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Akraba ile	30	3,6500	,79220				
	Aile ile	314	3,5739	,89522	2	1,058	,348	
	Okul yurdunda	105	3,4543	,94024				
	Akraba ile	30	3,6867	,71038				

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları barınma durumlarına göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 15).

Tablo 16. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının barınma durumlarına göre karşılaştırılması

	Barınma	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Aile ile	314	3,9327	,41734	2	,947	,389
	Okul yurdunda	105	3,8709	,40452			
	Akraba ile	30	3,9440	,37723			
Spora ilgi duyma	Aile ile	314	4,0929	,37570	2	,334	,716
	Okul yurdunda	105	4,0603	,39890			
	Akraba ile	30	4,1056	,33112			
Sporla yaşama	Aile ile	314	4,0159	,58791	2	2,258	,106
	Okul yurdunda	105	3,8762	,58132			

	Akraba ile	30	4,0095	,60601			
Aktif spor yapma	Aile ile	314	3,5154	,84388	2	,076	,926
	Okul yurdunda	105	3,4857	,78382			
	Akraba ile	30	3,5444	,91175			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları barınma durumlarına göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 16).

Tablo 17. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırılması

	Şiddet	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Yaşamadım	150	3,7461	,61358	2	6,515	,002*
	Tanık oldum	225	3,6123	,67981			
	Mağdur oldum	74	3,3980	,80387			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Yaşamadım	150	3,7983	,68001	2	8,167	,000*
	Tanık oldum	225	3,5356	,84068			
	Mağdur oldum	74	3,3750	,91856			
Başarı Odaklılık	Yaşamadım	150	3,7317	,81311	2	2,318	,100
	Tanık oldum	225	3,8833	,80074			
	Mağdur oldum	74	3,9392	,71889			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Yaşamadım	150	3,7100	,79315	2	8,344	,000*
	Tanık oldum	225	3,5653	,86934			
	Mağdur oldum	74	3,2000	1,06719			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık alt boyutu hariç olmak üzere şiddet olayları yaşamayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 17).

Tablo 18. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırılması

	Şiddet	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Yaşamadım	150	3,9928	,37320	2	6,135	,002*
	Tanık oldum	225	3,9118	,41242			
	Mağdur oldum	74	3,7914	,45474			
Spora ilgi duyma	Yaşamadım	150	4,1333	,33501	2	3,281	,038*
	Tanık oldum	225	4,0841	,38188			
	Mağdur oldum	74	3,9966	,43300			
Sporla yaşama	Yaşamadım	150	4,0248	,57970	2	2,074	,127
	Tanık oldum	225	3,9956	,59446			
	Mağdur oldum	74	3,8591	,58377			
Aktif spor yapma	Yaşamadım	150	3,6744	,75686	2	5,609	,004*
	Tanık oldum	225	3,4696	,84233			
	Mağdur oldum	74	3,3018	,89972			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık alt boyutu hariç olmak üzere şiddet olayları yaşamayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 18).

Tablo 19. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırılması

	Akademik Başarı	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Düşük	164	3,2761	,65927	2	62,864	,000*
	Orta	177	3,6359	,64870			
	Yüksek	108	4,1233	,44428			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Düşük	164	3,2515	,88399	2	41,660	,000*
	Orta	177	3,6088	,72533			
	Yüksek	108	4,1019	,54931			
Başarı Odaklılık	Düşük	164	3,6235	,80236	2	11,951	,000*
	Orta	177	3,9011	,80179			
	Yüksek	108	4,0764	,68568			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Düşük	164	3,1567	,88054	2	49,702	,000*
	Orta	177	3,5514	,85945			
	Yüksek	108	4,1593	,59027			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırıldığında, akademik başarılarını yüksek olarak tanımlayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 19).

Tablo 20. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırılması

	Akademik Başarı	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Düşük	164	3,7112	,38185	2	64,720	,000*
	Orta	177	3,9259	,39642			
	Yüksek	108	4,2233	,26415			
Spora ilgi duyma	Düşük	164	3,9492	,37205	2	29,470	,000*
	Orta	177	4,0899	,36318			
	Yüksek	108	4,2878	,31704			

Sporla yaşama	Düşük	164	3,7535	,55392	2	34,295	,000*
	Orta	177	3,9911	,58983			
	Yüksek	108	4,3175	,46929			
Aktif spor yapma	Düşük	164	3,1860	,89351	2	34,401	,000*
	Orta	177	3,5217	,82304			
	Yüksek	108	3,9846	,43326			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları akademik başarılarını tanımlamalarına göre karşılaştırıldığında, akademik başarılarını yüksek olarak tanımlayan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 20).

Tablo 21. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırılması

	Tesis memnuniyet	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Memnun	165	3,7802	,61472	3,768	447	,000*
	Memnun değil	284	3,5296	,71409			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Memnun	165	3,7530	,66258	3,115	447	,002*
	Memnun değil	284	3,5062	,88374			
Başarı Odaklılık	Memnun	165	3,8697	,82297	,565	447	,572
	Memnun değil	284	3,8257	,77846			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Memnun	165	3,7661	,78504	3,896	447	,000*
	Memnun değil	284	3,4299	,93282			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık alt boyutu hariç olmak üzere okullarındaki tesislerden memnun olan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların

istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 21).

Tablo 22. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırılması

	Tesis memnuniyet	N	Ort	St.S	t	df	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Memnun	165	4,0133	,37488	3,752	447	,000*
	Memnun değil	284	3,8642	,42290			
Spora ilgi duyma	Memnun	165	4,1187	,36778	1,393	447	,164*
	Memnun değil	284	4,0672	,38314			
Sporla yaşama	Memnun	165	4,1134	,55877	3,628	447	,000*
	Memnun değil	284	3,9069	,59410			
Aktif spor yapma	Memnun	165	3,6859	,72424	3,442	447	,001*
	Memnun değil	284	3,4085	,87557			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki tesis memnuniyetlerine göre karşılaştırıldığında, spora ilgi duyma alt boyutu hariç olmak üzere okullarındaki tesislerden memnun olan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 22).

Tablo 23. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki malzeme memnuniyetlerine göre karşılaştırılması

	Malzeme memnuniyet	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Memnun	180	3,5841	,70658	-,945	447	,345
	Memnun değil	269	3,6468	,67757			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Memnun	180	3,5153	,86579	-	447	,084
	Memnun değil	269	3,6515	,78036			

Başarı Odaklılık	Memnun	180	3,8417	,77039	-,004	447	,996
	Memnun değil	269	3,8420	,81161			
Güvenli Öğrenme Ort. ve Olumlu Akran Etkileşimi	Memnun	180	3,5361	,91443	-,335	447	,737
	Memnun değil	269	3,5651	,88383			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki malzeme memnuniyetlerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 23).

Tablo 24. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki malzeme memnuniyetlerine göre karşılaştırılması

	Malzeme memnuniyet	N	Ort	St.S	t	df	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Memnun	180	3,8976	,42178	-,903	447	,367
	Memnun değil	269	3,9334	,40519			
Spora ilgi duyma	Memnun	180	4,0560	,38313	-1,382	447	,168
	Memnun değil	269	4,1063	,37385			
Sporla yaşama	Memnun	180	3,9587	,58804	-,708	447	,479
	Memnun değil	269	3,9989	,59056			
Aktif spor yapma	Memnun	180	3,5093	,89860	-,024	447	,981
	Memnun değil	269	3,5112	,78813			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki malzeme memnuniyetlerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 24).

Tablo 25. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırılması

	Öğretmen Akademik	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Yeterli	62	3,5843	,65467	-,459	447	,646
	Yetersiz	387	3,6277	,69526			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Yeterli	62	3,5726	,69156	-,252	447	,801
	Yetersiz	387	3,6008	,83660			
Başarı Odaklılık	Yeterli	62	3,9435	,77144	1,086	447	,278
	Yetersiz	387	3,8256	,79787			
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Yeterli	62	3,4500	,88646	-,980	447	,328
	Yetersiz	387	3,5700	,89676			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 25).

Tablo 26. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırılması

	Öğretmen Akademik	N	Ort	St.S	t	df	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Yeterli	62	3,8916	,40075	-	447	,573
	Yetersiz	387	3,9234	,41391			
Spora ilgi duyma	Yeterli	62	4,0511	,38951	-	447	,432
	Yetersiz	387	4,0917	,37631			
Sporla yaşama	Yeterli	62	3,9885	,56690	,081	447	,935
	Yetersiz	387	3,9819	,59343			
Aktif spor yapma	Yeterli	62	3,4597	,80055	-	447	,606
	Yetersiz	387	3,5185	,83902			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki öğretmenlerin akademik yeterliklerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 26).

Tablo 27. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırılması

	Öğretmen Sportif	N	Ort	St.S	t	df	p
Okul iklimi Ölçeği	Yeterli	306	3,6480	,69368	1,182	447	,238
	Yetersiz	143	3,5655	,67867			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Yeterli	306	3,6303	,80802	1,268	447	,205
	Yetersiz	143	3,5253	,83571			
Başarı Odaklılık	Yeterli	306	3,8088	,78993	-	447	,198
	Yetersiz	143	3,9126	,80232	1,290		
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	Yeterli	306	3,5977	,92188	1,535	447	,126
	Yetersiz	143	3,4587	,83086			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 27).

Tablo 28. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırılması

	Öğretmen Sportif	N	Ort	St.S	t	df	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Yeterli	306	3,9379	,40872	1,423	447	,155
	Yetersiz	143	3,8786	,41698			
Spora ilgi duyma	Yeterli	306	4,0795	,37776	-,541	447	,589
	Yetersiz	143	4,1002	,37938			

Sporla yaşama	Yeterli	306	4,0042	,58455	1,125	447	,261
	Yetersiz	143	3,9371	,59860			
Aktif spor yapma	Yeterli	306	3,3671	,92173	-	447	,131
	Yetersiz	143	3,5773	,78104	2,505		

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarındaki öğretmenlerin sportif yeterliklerine göre karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak $p < ,05$ düzeyinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 28).

Tablo 29. Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırılması

	Okul terk	N	Ort	St.S	df	F	p
Okul iklimi Ölçeği	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,7276	,65227			
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,5548	,73147	2	10,366	,000*
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,3116	,65130			
Destekleyici Öğretmen Davranışları	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,7179	,77296			
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,5288	,86879	2	10,078	,000*
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,2258	,77613			
Başarı Odaklılık	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,8113	,80119			
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,8611	,79784	2	,623	,537
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,9315	,76310			
Güvenli Öğr. Ort. ve Olumlu Akran Etk.	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,7019	,83705			
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,4532	,95471	2	11,780	,000*
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,1323	,85885			

Öğrencilerin okul iklimi ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırıldığında, başarı odaklılık alt boyutu hariç olmak üzere okullarını kesinlikle terk etmek istemeyen öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 29).

Tablo 30. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarının okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırılması

	Okul terk	N	Ort	St.S	df	F	P
Spora Y. Tutum Ölçeği	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,9808	,39448	2	9,867	,000*
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,8800	,43952			
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,7381	,36565			
Spora ilgi duyma	Kesinlikle düşünmüyorum	261	4,1076	,37893	2	3,998	,019*
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	4,1032	,37822			
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,9610	,35443			
Sporla yaşama	Kesinlikle düşünmüyorum	261	4,0679	,56903	2	8,640	,000*
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,9229	,61029			
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,7465	,55805			
Aktif spor yapma	Kesinlikle düşünmüyorum	261	3,6258	,78489	2	6,439	,002*
	Ara ara düşündüğüm oluyor	126	3,3836	,89970			
	Sıklıkla düşünüyorum	62	3,2823	,81905			

Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeğinden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları okullarını terk etme düşüncelerine göre karşılaştırıldığında, okullarını kesinlikle terk etmek istemeyen öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha

yüksek puanlar aldıkları ve bu durumların istatistiksel olarak $p<,05$ düzeyinde anlamlı farklılıklara sebep oldukları tespit edilmiştir (Tablo 30).

Tablo 31. Öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeği ve okul iklimi ölçeğine verdikleri cevaplar arasındaki ilişki tablosu

		Spora Yönelik Tutum Ölçeği	Spora ilgi duyma	Sporla yaşama	Aktif spor yapma
Okul iklimi Ölçeği	r	,991	,709	,749	,779
	p	,000**	,000**	,000**	,000**
Destekleyici Öğretmen Davranışları	r	,844	,623	,626	,657
	p	,000**	,000**	,000**	,000**
Başarı Odaklılık	r	,392	,270	,301	,315
	p	,000**	,000**	,000**	,000**
Güvenli Öğrenme Ortamı ve Olumlu Akran Etkileşimi	r	,922	,649	,704	,729
	p	,000**	,000*	,000**	,000**

Tablo 31’de sunulan ilişki tablosunda okul iklimi ölçeği ve alt boyutları ile spora yönelik tutum ölçeği ve alt boyutları arasında $p<,05$ düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Tablo 32. Okul İklimi Algısının yordanmasına ilişkin standart çoklu regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	St. Hata B	β	T	p	İkili r	Kısmi R
Sabit	- 2,909	,051	-	-57,316	,000	-	-
Spora İlgi Duyma	,815	,013	,447	64,444	,000	,709	,950
Sporla yaşama	,452	,009	,387	51,929	,000	,749	,926

Yaşama							
Aktif							
Spor	,398	,006	,481	65,643	,000	,779	,952
Yapma							
R=,991		R ² =,981					
F _(3, 445) =7808,977		p=,000					

Spora yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları değişkenlerine göre okul iklimi algısının yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları Tablo 32’de verilmiştir. Yordayıcı değişkenlerle bağımlı değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutları ile okul iklimi algısı arasında pozitif ve yüksek düzeyde ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Spora yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları birlikte okul iklimi algısı puanları ile yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişki vermektedir (R=,991, R²=,981, p=,000). Alt boyutlar birlikte, okul iklimi algısındaki toplam varyansın yaklaşık %98’ini açıklamaktadır.

Tablo 33. Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve okul iklimi algıları ile çeşitli demografik özellikleri arasındaki ilişkiler

		Okul iklimi Ölçeği	Spora Yönelik Tutum Ölçeği
Sınıf düzeyi	r	-,186	-,184
	p	,000	,000
Sporcu lisansına sahip olma durumu	r	,364	,358
	p	,000	,000
Milli takım hayali kurabilme	r	,419	,420
	p	,000	,000
Şiddet mağduru olma durumu	r	-,166	-,162
	P	,000	,001
Akademik başarı	r	,467	,472
	p	,000	,000
Okulu terk etme isteği	r	-,210	-,205
	p	,000	,000

Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve okul iklimi algıları ile çeşitli demografik özellikleri arasındaki ilişkiler Tablo 33'te verilmiştir. Bu doğrultuda spora yönelik tutumları ve okul iklimi algıları ile sınıf düzeyi ($r=-,186$; $r=-,184$), şiddet mağduru olma durumu ($r=-,166$; $r=-,162$) ve okulu terk etme isteği ($r=-,210$; $r=-,205$) değişkenleri ile negatif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Sporcu lisansına sahip olma durumu ($r=-,186$; $r=-,184$), milli takım hayali kurabilme durumu ($r=-,166$; $r=-,162$) ve akademik başarı ($r=-,210$; $r=-,205$) değişkenleri ile negatif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırmadan elde edilen verilerin analizinden elde edilen bulgular ele alınarak araştırmanın sonuçları, problem ve alt problemleri cevaplayacak şekilde sunulacaktır. Sunulacak olan her bir sonuç, ulusal ve uluslararası literatürden ilgili çalışmalar ile karşılaştırılacak ve tartışılacaktır. Ortaya çıkacak sonuçlar neticesinde araştırmacılar ve uygulamacılara önerilerde bulunulacaktır.

Araştırmanın ana problem cümlesi olan “Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algı düzeyleri ile spora yönelik tutumları arasında bir ilişki var mıdır?” sorusu bulgular bölümünün son bölümlerinde sunulmuştur (Tablo 31). Sunulan ilişki tablosunda okul iklimi ölçeği ve alt boyutları ile spora yönelik tutum ölçeği ve alt boyutları arasında $p < ,05$ düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Bu doğrultuda bu iki kavramın etkileşim içerisinde olduğundan ve spor lisesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları arttıkça okul iklimi algılarının da olumlu yönde gelişim gösterdiği söylenebilmektedir. Bu durum, öğrencilerin kendilerini okulun bir parçası olarak hissetmeleri için muhakkak spora ilgi duymaları gerektiğini göstermektedir.

Araştırmanın alt problemlerinden bir tanesi olan “Spor lisesi öğrencilerinin demografik özelliklerine göre okul iklimi algı düzeylerinde farklılaşma var mıdır?” sorusuna bu bölümde cevap aranmıştır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise erkek ve kız öğrenciler arasında fark tespit edilememiştir (Tablo 3).

Spor lisesi öğrencilerinin sınıflarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman dokuzuncu sınıf öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algıladıkları tespit edilemiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında

da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise farklı sınıf öğrencileri arasında fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin sporcu lisansına sahip olmalarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman lisansı olan öğrencilerin olmayan öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin spor branşlarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman branşı olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumsuz algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise spor branşına göre öğrenciler arasında herhangi bir fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin branşlarının milli takımlarında kendilerini hayal edebilme durumlarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman hayal edebilen öğrencilerin hayal edemeyen öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin okul takımlarına katılımlarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman branşı olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumsuz algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise okul takımlarına katılımlarına göre öğrenciler arasında herhangi bir fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin barınma yerlerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Spor lisesi öğrencilerinin okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman şiddet olayından mağdur olan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumsuz algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu

akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre öğrenciler arasında herhangi bir fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin akademik başarı tanımlamalarına göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman akademik başarısını yüksek olarak tanımlayan öğrencilerin orta ve düşük olarak tanımlayan öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarındaki spor tesislerinden duydukları memnuniyetlerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman spor tesislerinden memnun olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumsuz algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise okullarındaki spor tesislerinden duydukları memnuniyetlerine göre öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarındaki spor malzemelerinden duydukları memnuniyetlerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerin akademik ve spora özgü yeterliklerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarını terk etme düşüncelerine göre okul iklimi algı düzeyleri incelendiği zaman okulu terk etmeyi sıklıkla düşünen öğrencilerin diğer öğrencilere göre okul iklimini daha olumsuz algıladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca destekleyici öğretmen davranışları ve güvenli öğrenme ortamı ile olumlu akran etkileşimi altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Başarı odaklılık alt boyutunda ise okullarını terk etme düşüncelerine göre öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Araştırmanın alt problemlerinden bir tanesi olan “Spor lisesi öğrencilerinin demografik özelliklerine göre spora yönelik tutumlarında farklılaşma var mıdır?” sorusuna bu bölümde cevap aranmıştır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin sınıflarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman onikinci sınıf öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Öğrencilerin sporcu lisansına sahip olmalarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman lisansı olan öğrencilerin olmayan öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin spor branşlarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman branşı olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Öğrencilerin branşlarının milli takımlarında kendilerini hayal edebilme durumlarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman hayal edebilen öğrencilerin hayal edemeyen öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin okul takımlarına katılımlarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman branşı olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca sporla yaşama ve aktif spor yapma altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Spora

ilgi duyma alt boyutunda ise okul takımlarına katılımlarına göre öğrenciler arasında herhangi bir fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin barınma yerlerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Spor lisesi öğrencilerinin okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman şiddet olayından mağdur olan öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca spora ilgi duyma ve aktif spor yapma altboyutlarında da benzer durum söz konusudur. Sporla yaşama alt boyutunda ise okulda karşılaştıkları şiddet olaylarına göre öğrenciler arasında herhangi bir fark tespit edilememiştir.

Öğrencilerin akademik başarı tanımlamalarına göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman akademik başarısını yüksek olarak tanımlayan öğrencilerin orta ve düşük olarak tanımlayan öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarındaki spor tesislerinden duydukları memnuniyetlerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman spor tesislerinden memnun olmayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca spor yönelik tutum ölçeğinin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarındaki spor malzemelerinden duydukları memnuniyetlerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerin akademik ve spora özgü yeterliklerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman öğrenciler arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

Spor lisesi öğrencilerinin okullarını terk etme düşüncelerine göre spora yönelik tutumları incelendiği zaman okulu terk etmeyi sıklıkla düşünen öğrencilerin diğer öğrencilere göre spora yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit

edilmiştir. Ayrıca spor yönelik tutum ölçeğinin tüm altboyutlarında da benzer durum söz konusudur.

Araştırmanın alt problemlerinden “Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algıları ile demografik özellikleri arasında ilişkiler var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça okul iklimi algılarının düşüş gösterdiği belirlenmiştir. Aynı şekilde şiddet mağduru olma sayısı ve okul terk etme isteği arttıkça da yine okul iklimi algılarının düşüş gösterdiği belirlenmiştir. Bununla birlikte okul iklimi algılarının, sporcu lisansına sahip olma, milli takım hayali kurabilme ve yüksek akademik başarı ile olumlu ilişkide olduğu belirlenmiştir.

Çalışmayı genel hatları ile sonuçlandırarak olursak spor lisesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları arttıkça okul iklimi algılarının da olumlu yönde arttığı tespit edilmiştir. Literatürde yer alan çalışmalar ile karşılaştırıldığında çalışmaya katılım sağlayan spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algılarının düşük, spora yönelik tutum düzeylerinin ise yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sporcu lisansına sahip, milli takım hayali kuran, okul takımlarında yer alan, şiddet olayı yaşamayan, akademik başarısı yüksek, okulun sahip olduğu spor tesis ve malzemelerinden memnun olan, beden eğitimi öğretmenini sportif olarak yeterli bulan ve okulunu terk etmeyi kesinlikle düşünmeyen öğrencilerin okul iklimi algılarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir.

6. KAYNAKÇA

- Akbaba, A. ve Erdoğan, H. (2014). Okul yöneticileri ve öğretmen görüşlerine göre okul ikliminin oluşması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(5), 211-227.
- Aksoy, C. (1999). *Beden Eğitimi ve Sporun Eğitime Etkisi*, Malatya İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Allen, N., Grigsby, B., and Peters, M. L. (2015). Does leadership matter? Examining the relationship among transformational leadership, school climate, and student achievement. *International Journal of Educational Leadership Preparation*, 10(2), 1-22.
- Arkonacı, S. A. (1998). *Sosyal Psikoloji*. Alfa Basım, İstanbul.
- Ayık, A. ve Diş, O. (2015). Okul yöneticilerinin dönüşümcü liderlik rolleri ile örgüt iklimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 8(3), 337-359.
- Balcı, A. (2007). *Etkili Okul: Okul Geliştirme: Kuram, Uygulama ve Araştırma*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, A. (2008). Türkiye’de eğitim yönetiminin bilimleşme düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 14(2), 181-209.
- Balcı, A. (2011). Eğitim yönetiminin değişen bağlamı ve eğitim yönetimi programlarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 36(162).
- Bilge, N. (1989). *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi*, 1. baskı, Ankara: Kültür bakanlığı yayınları.
- Coakley, J. (1993). Sport and socialization. *Exercise and Sport Sciences Reviews*, 21(1), 169-200.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2002). *Research methods in education*. Routledge.
- Cohen, J., McCabe, L., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2009). School climate: Research, policy, practice, and teacher education. *Teachers college record*, 111(1), 180-213.

- Çağlayan, E. (2013). The relationship between school climate perceptions and school size and status. *e-International Journal of Educational Research*, 4(4), 100-116.
- Çağlayan, E. (2014). Okul binaları ve örgüt iklimi. Yayımlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çalık, T., & Kurt, T. (2010). Okul iklimi ölçeği'nin (OIÖ) geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 35(157), 167-180.
- Çalık, T., Özbay, Y., Özer, A., Kurt, T., & Kandemir, M. (2009). İlköğretim okulu öğrencilerinin zorbalık statülerinin okul iklimi, prososyal davranışlar, temel ihtiyaçlar ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 15(4), 555-576.
- Doğan, S. (2012). Lise Öğrencilerinin Okul İklimi Algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012(10), 55-92.
- Döş, İ. (2013). Mutlu okul. *Eğitim ve Bilim*, 38(170).
- Durğun, S. (2006). Örgüt kültürü ve örgütsel iletişim. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 112-132.
- Ellis, T. I. (1988). School Climate. *Research Roundup*, 4(2), 1-6.
- Erdoğan, M. Y. ve Umurkan, F. (2014). Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik rollerinin yordanmasında okul ikliminin etkileri. *İZÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 155-172.
- Faour, M. (2012). The Arab world's education report card: School climate and citizenship skills. Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace.
- Gonder, P. O., and Hymes, D. (1994). Improving school climate and culture. (AASA Critical Issues Report No. 27) Arlington, VA: American Association of School Administrators.
- Halpin, A. W., & Croft, D. B. (1962). The organizational climate of schools. United States Office of Education, Department of Health, Education and Welfare.

- Haynes, N. M., Emmons, C. L., Ben-Avie, M., & Comer, J. P. (2001). The school development program student, staff, and parent school climate surveys. New Haven, CT: Yale Child Study Center.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2010). Eğitim yönetimi. Çev. Edt: S. Turan). Ankara: Nobel.
- Hoy, W. K., Miskel, C.C. (1991). Educationl adimistration: theory research and practice. Boston: Mc. Graw Hill. Inc.
- Hoy, W.K. (2003). School climate. In J.W. Guhtrie (Ed.), Encylopedia of education (2nd ed.), (pp. 2121-2124). New York: Thompson Gale.
- İhtiyaroğlu, N. (2014). Okul ikliminin öğretmen etkililiği ve öğrenci okul bağlılığı ile ilişkisinin incelenmesi. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2003). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2013). Eğitim yönetimi. Çev. Edt: G. Arastaman). Ankara: Nobel.
- Maloy, R. W., and Seldin, C. A. (1983). School climate and school effectiveness: summary of teacher, student and parent attitudes in one rural community. *Research in Rural Education*, 2(2), 65-67.
- Mitchell, M. M., Bradshaw, C. P., and Leaf, P. J. (2010). Student and teacher perceptions of school climate: A multilevel exploration of patterns of discrepancy. *Journal School Health*, 80(6), 271-279.
- Murphy, J. (1988). Preparation fort he School Principalships: The United States' Story. *School Leadership Management* 18(3), 359- 372.
- Özdamar K. Paket Programlarla İstatistiksel Veri Analizi-1. 4. Baskı. Eskişehir: Kaan Kitabevi, 2002.
- Özdemir Servet. (2000), Eğitimde Örgütsel Yenilesme. 5. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özdemir, S., & SEZGIN, A. G. F. (2002). Etkili okullar ve öğretim liderliği. *Kirgizistan Manas Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 266-282.

- Özdemir, S., Sezgin, F., Şirin, H., Karip, E. ve Erkan, S. (2010). İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimine ilişkin algılarını yordayan değişkenlerin incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38, 213-224.
- Öztürk, M. ve Zembat, R. (2015). Okulöncesi yöneticilerinin yaratıcı liderlik özellikleri ile okul iklimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. The Journal of Academic Social Science Studies, 31, 455-467.
- Pedersen, J. S. (1989). Organisational cultures in theory and practice. Gower Pub. Co.
- Robbins, S. (1990). Organization theory (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall
- Scales, P. C., & Taccogna, J. (2001). Developmental assets for success in school and life. The Education Digest, 66(6), 34.
- Sweetland, S. R., and Hoy, W. K. (2000). School characteristics and educational outcomes: Toward an organizational model of student achievement in middle schools. Educational Administration Quarterly, 36(5), 703-729.
- Şentürk, H. E. (2015). Spora yönelik tutum ölçeği: geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7(2), 8-18.
- Şentürk HE (2016). Avrupa Birliği Spor Eğitimi Temelinde Türkiye Spor Liselerinin İşlevsellik Açısından Durum Analizi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Manisa.
- Tabachnick BG & Fidell LS, (2013) Fidell Using Multivariate Statistics (sixth ed.) Pearson, Boston.
- Thomas, A. R. (1976). The organizational climate of schools. International Review of Education, 22(4), 441-463.
- Üstündağ, N. (2001). "Müfredat Laboratuvar Okullarında Görev Yapan Yönetici Ve Öğretmenlerin Bilgisayar Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

EKLER

Ek 1. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz nedir? a. Erkek b. Kadın
2. Okulunuzun ismi nedir?
3. Sınıfınızı belirtiniz. a.9 b. 10 c. 11 d. 12
4. Sporcu lisansınız var mı? (Okul sporları lisansı hariç) a. Evet b. Hayır
5. Hangi spor branşıyla ilgileniyorsunuz? (Kendinizi en ait hissettiğiniz branş)
 - a. Takım sporu
 - b. Bireysel spor
 - c. Branşım yok
6. Kendi branşınız ile ilgili okul sporları faaliyetlerine katılıyor musunuz?
 - a. Katılıyorum
 - b. Katılmıyorum
 - c. Branşım yok
7. Kendinizi milli takımda hayal edebiliyor musunuz? a. Evet b. Hayır
8. Nerede barınıyorsunuz?
 - a. Aileniz ile
 - b. Akrabanız ile
 - c. Okul pansiyonunda
9. Okulunuzda herhangi bir şiddet olayı yaşadınız mı?
 - a. Yaşamadım
 - b. Tanık oldum
 - c. Mağduru oldum
10. Akademik başarınızı (not ortalamanız) nasıl tanımlarsınız?
 - a. Düşük
 - b. Orta
 - c. Yüksek
11. Okulu bırakmayı düşünüyor musunuz?
 - a. Kesinlikle düşünmüyorum
 - b. Ara ara düşündüğüm oluyor
 - c. Sıklıkla düşünüyorum
12. Okulunuzdaki spor tesisi imkânlarından memnun musunuz?
 - a. Memnunum
 - b. Memnun değilim
13. Okulunuzdaki spor malzemesi imkânlarından memnun musunuz?
 - a. Memnunum
 - b. Memnun değilim
14. Okulunuzdaki BE öğretmen(ler)ini akademik olarak yeterli buluyor musunuz?
 - a. Yeterli buluyorum
 - b. Yetersiz buluyorum
15. Okulunuzdaki BE öğretmen(ler)ini sportif olarak yeterli buluyor musunuz?
 - a. Yeterli buluyorum
 - b. Yetersiz buluyorum

Ek 2. SPORA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli katılımcı,

Spora yönelik tutum ölçeği bireyin, spor ile olan ilişkisini, spora ne kadar önem verdiğini ve sporun hayatındaki yerini öğrenebilmek amacı için hazırlanmıştır. Ankette kullanılan ifadeler hakkındaki tutumlarınızı, her ifadenin karşısında yer alan ve en üst sütunda belirtilen uygunluk durumunuzu bildiren kutucuğa işaretleyiniz. Verdiğiniz cevaplar saklı tutularak akademik çalışmalar dışında hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Anketimize zaman ayırarak, verdiğiniz samimi cevaplar için şimdiden teşekkür ederim. Sporla kalın...

Naz KARGIN GÖKTAŞ
Muğla SK Üniveritesi

	Asla katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.Evim okula çok uzak değil ise yürüyüş ya da bisikleti tercih ederim.					
2.Spor kulübü bünyesinde aktif olarak spor yaparım.					
3.Spor yapmadığım günler kendimi ruhen eksik hissedirim.					
4.Sporun fiziksel, fizyolojik ve psikolojik faydaları olduğuna inanmam.					
5.Spor faaliyetlerine zorlama olmadan gönülden katılırım.					
6.Okul takımlarında her zaman yer almak isterim.					
7.Sportadaki başarımın en az derslerdeki başarım kadar olmasını isterim.					
8.Spor ağırlıklı yayın yapan televizyon kanallarını tercih ederim.					
9. Birden çok spor branşa değil sadece tek bir branşa ilgi duyarım.					
10.Haftada en az bir gün fiziksel aktivite (spor) yaparım.					
11.Yaz aylarında günlerimi spor yaparak geçiririm.					
12.Diğer arkadaşlarımı da spor yapmaya teşvik ederim.					
13.Sportif başarımın getirdiği sosyal statü beni gururlandırır.					
14.Büyük spor organizasyonlarını (olimpiyat, vb.) keyifle takip ederim.					
15.Spor yapmak için ille de yanımda birinin olması gerekmez.					
16.Yaptığım sporu elit (milli) sporcu olarak yapmayı hiç düşünmedim.					
17.Spor faaliyetlerine, uzman kişiler yönetmese de katılımcı olurum.					
18.Sporu hayattan zevk alma amacı olarak görürüm.					
19.Sporun zararlı alışkanlıklardan uzak durmamda etkisi yoktur.					
20.Branşımın en iyi sporcularını kendime rol model alırım.					
21.Evden dışarı çıkamadığım zamanlarda ev şartlarında aktivite yaparım.					
22.Boş zamanlarımı spor ile değerlendirmem.					
23.Katılımcı olamadığım spor dallarını izlemekten keyif almam.					
24.Spor ortamında kişiliğimi kaybettiğimi düşünüyorum.					
25.En sağlam dostlukların spor ortamında doğduğuna inanamam.					

Ek 3. OKUL İKLİMİ ÖLÇEĞİ

Değerli katılımcı,

Aşağıda okulda yaşanabilecek bazı durumlara ilişkin ifadeler bulunmaktadır. İfadeleri dikkatlice okuyunuz. Her madde için 1-5 arası seçenek bulunmaktadır. (1)Hiçbir zaman (2)Nadiren (3)Ara sıra (4)Çoğunlukla (5)Her zaman. Lütfen, sizin okulunuza en uygun olan seçeneğe (X) işareti koyunuz.

Hatırlatma: Tüm sorulara verdiğiniz cevaplar gizli tutulacaktır, lütfen samimi bir şekilde cevaplayınız.

Naz KARGIN GÖKTAŞ
Muğla SK Üniveritesi

No	Bu okulda;	Hiçbir zaman	Nadiren	Ara sıra	Çoğunlukla	Her zaman
1.	Öğretmenlerimiz bizi yeni fikirler üretmeye ve bunları uygulamaya teşvik eder.					
2.	Öğretmenlerimiz sınıf ortamını eğlenceli hale getirirler.					
3.	Öğretmenler bize neleri öğrenmek istediğimizi sorarlar.					
4.	Öğretmenler bir kural koyduklarında, nedenini açıklarlar.					
5.	Öğretmenim benimle kişisel olarak ilgilenir.					
6.	Okulda yapılacak işler konusunda okul müdürü veya öğretmenlerimiz bize isteklerimizi sorarlar.					
7.	Öğretmenlerimiz bize yardım etmek için gereken her şeyi yaparlar.					
8.	Yardıma ihtiyaç duyduğum zamanlarda öğretmenimin veya okul yöneticilerinin bana yardımcı olacağını bilirim.					
9.	Sınıfta yaptığımız çalışmalar için tüm enerjimizi harcarız.					
10.	Öğretmenlerimiz bizden başarılı olmamızı bekler.					
11.	Öğretmenler öğrencileri daha başarılı olabileceklerine inandırır.					
12.	Okul ve sınıf ortamı beni daha çok çalışmaya yönlendirir.					
13.	Okulda veya sınıfta öğrenmeme engel olacak kadar beni tedirgin eden bir ortam var.					
14.	Okuldaki veya sınıftaki sorunlar dikkatimi dağıtarak derslerime odaklanmamı engelliyor.					
15.	Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta olmaktan mutluluk duyuyorum.					
16.	En küçük anlaşmazlıkta öğrenciler birbirlerine bağırır.					
17.	Öğrenciler sınıfta birlikte yapılan işlerde veya etkinliklerde çalışırken sıkılmazlar.					
18.	Öğrenciler birbirlerinin görünüşleri veya konuşmalarıyla alay ederler.					
19.	Öğrenciler sinirlendiklerinde birbirlerine fiziksel (saç çekme, tekme atma, kulak çekme vb) olarak zarar verirler.					
20.	Arkadaşlarımla birlikte okulla ilgili çalışmalarını yaparken eğleniriz.					
21.	Okulda bazı öğrenciler ait para veya eşyaların diğer öğrenciler tarafından zorla alınmak istendiği olur.					
22.	Oyun oynarken veya derslerle ilgili proje çalışmalarını yaparken bazı öğrenciler gruplardan dışlanır.					

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Naz KARGIN GÖKTAŞ

Doğum Yeri : Turgutlu

Doğum Yılı : 1987

Medeni Hali : Evli

EĞİTİM VE AKADEMİK BİLGİLER

Lise 2001-2004 : Manisa Yunusemre Cumhuriyet Anadolu Lisesi

Lisans 2004-2008 : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi / Spor Bil. Fakültesi
Spor Yöneticiliği Bölümü

Lisans 2014-2016 : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi / Spor Bil. Fakültesi
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Yabancı Dil : İngilizce

MESLEKİ BİLGİLER

2008 - 2012 : Milli Eğitim Bakanlığı / Sözleşmeli Beden Eğ. Öğretmenliği

2012 - 2014 : Muğla G. S. İl Md. / Taekwondo Antrenörlüğü

2015 - : Muğla B.Belediyesi Spor Şb. Md./ Taekwondo Antrenörlüğü

İLETİŞİM

nazkargin2@posta.mu.edu.tr